

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Komparace účetního výkaznictví dle českých právních
předpisů a IAS/IFRS**

**The Comparison of financial reporting in Czech legal
regulations with IAS/IFRS**

Bc. Kateřina Kubišová

Plzeň 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 24. dubna 2014

.....

podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala zejména mé vedoucí diplomové práce Ing. Janě Hinke, Ph.D. za odborné rady, ochotu a pravidelné konzultace. Dále děkuji Ing. Ireně Pařízkové, vedoucí oddělení účetních výkazů a konsolidace ve společnosti České dráhy, a. s., za poskytnuté informace. Poděkování také patří mé rodině za podporu během studia.

Obsah

Úvod	8
Cíle a metodika zpracování.....	9
1 Charakteristika účetních systémů.....	11
1.1 Harmonizace v rámci Evropské unie	11
2 Charakteristika účetního systému v ČR.....	14
2.1 Právní předpisy upravující finanční účetnictví v ČR	14
2.2 Účetní závěrka dle českých právních předpisů	16
2.2.1 Rozvaha	17
2.2.2 Výkaz zisku a ztráty	17
2.2.3 Příloha k účetní závěrce	18
2.2.4 Přehled o peněžních tocích	18
2.2.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu	18
2.3 Pojetí dlouhodobého majetku dle českých právních předpisů	18
2.3.1 Dlouhodobý hmotný majetek	18
2.3.2 Dlouhodobý nehmotný majetek	22
2.3.3 Dlouhodobý finanční majetek.....	23
3 Charakteristika IAS/IFRS	25
3.1 Koncepční rámec.....	25
3.2 Účetní závěrka podle IAS/IFRS.....	27
3.2.1 Výkaz o finanční situaci	27
3.2.2 Výkaz o úplném výsledku hospodaření.....	29
3.2.3 Výkaz o změnách vlastního kapitálu.....	31
3.2.4 Výkaz o peněžních tocích.....	31

3.2.5	Komentář	31
3.3	Pojetí dlouhodobého majetku dle IAS/IFRS	32
3.3.1	Dlouhodobý hmotný majetek	32
3.3.2	Dlouhodobý nehmotný majetek	35
3.3.3	Dlouhodobé finanční investice	37
4	Komparace rozdílů mezi ČPP a IAS/IFRS	39
5	Charakteristika podnikatelského subjektu České dráhy, a. s.	43
5.1	Základní informace o podnikatelském subjektu:	43
5.2	Popis ekonomické situace společnosti ČD, a. s.	44
6	Proces implementace mezinárodních standardů IAS/IFRS v ČD, a. s.	47
6.1	Důvody pro zavedení IAS/IFRS	47
6.2	Dlouhodobý hmotný majetek dle ČPP	49
6.3	Komparace dlouhodobého hmotného majetku	50
6.4	Dlouhodobý nehmotný majetek dle ČPP	52
6.5	Komparace dlouhodobého nehmotného majetku.....	53
6.6	Oběžný majetek, časové rozlišení a dohadné položky dle ČPP	54
6.7	Komparace oběžného majetku.....	56
6.8	Vlastní kapitál dle ČPP.....	57
6.9	Komparace vlastního kapitálu	58
6.10	Krátkodobé a dlouhodobé závazky dle ČPP.....	60
6.11	Komparace krátkodobých a dlouhodobých závazků.....	62
7	Komparace vybraných položek účetní závěrky a základních ukazatelů finanční analýzy	65
7.1	Sestavení základních ukazatelů finanční analýzy	66
7.2	Ověření zjištěných výsledků finanční analýzy	70

Závěr.....	75
Seznam tabulek a obrázků	77
Seznam použitých symbolů a zkratk	79
Seznam použité literatury	80
Seznam příloh	83

Úvod

Problematika harmonizace účetnictví a výkaznictví začala nabývat na významu v souvislosti s globalizací. Vývoj nadnárodních organizací a rozvoj mezinárodního obchodu a kapitálového trhu poukázal na důležitost údajů obsažených v účetních závěrkách. Finanční výkazy se staly hlavním zdrojem informací o finanční pozici a výkonnosti podniku, proto jejich uživatelé logicky požadovali věrohodné informace umožňující odvětvové, ale i národní a mezinárodní srovnání. Vznikla potřeba sjednotit informační systémy a zajistit srovnatelnost, spolehlivost a srozumitelnost ekonomických údajů.

Ve světě se zformovaly tři harmonizační linie - národní účetní standardy Spojených států amerických, účetní směrnice Evropské unie a Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IAS/IFRS.

Evropská unie od roku 2005 stanovila podnikům kótovaným na evropských burzách za povinnost sestavovat konsolidované účetní závěrky dle dikce Mezinárodních standardů účetního výkaznictví a rovněž doporučila zabudovat vybrané principy do národních účetních systémů. Ve všech zemích, včetně České republiky, mají účetní systémy dlouhou tradici podpořenou místními zákony, a proto je nasnadě, že existují výrazné rozdíly mezi účetními závěrkami sestavenými dle národních účetních předpisů a dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Přesto se počet společností přecházejících na IAS/IFRS zvyšuje, neboť implementace standardů zvyšuje jejich mezinárodní konkurenceschopnost a umožňuje jim kótovat cenné papíry na mezinárodních burzách.

Komparací rozdílů vybraných rozvahových položek v účetní závěrece sestavené na základě českých účetních předpisů a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví se bude zabývat tato diplomová práce.

Cíle a metodika zpracování

Cílem této diplomové práce je charakterizovat a posoudit rozdíly mezi účetní závěrkou sestavenou dle českých právních předpisů (dále ČPP) a účetní závěrkou dle mezinárodních účetních standardů IAS/IFRS (dále IAS/IFRS) s promítnutím do finanční analýzy.

Vybraným podnikem jsou České Dráhy, a. s. (ČD, a. s.), který dominuje na poli osobní železniční přepravy. Na tomto podniku budou klasifikovány a analyzovány rozdíly ve vybraných položkách účetních výkazů a bude posouzen jejich vliv na základní ukazatele finanční analýzy.

Práce bude obsahovat dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část bude pojednávat o problematice účetní závěrky a pohledu na dlouhodobý majetek dle českých právních předpisů a IAS/IFRS, jelikož dlouhodobý majetek představuje významnou položku rozvahy společnosti ČD, a. s. Při zpracování bude vycházeno z příslušné literatury, zákonů a vyhlášek platných do konce roku 2013.

Dalším krokem bude představení vybrané společnosti, jejíž účetní závěrka poslouží ke komparaci obou přístupů k vykazování. Rovněž bude uveden proces implementace standardů IAS/IFRS do tohoto podniku.

Poté budou prostudovány vnitropodnikové směrnice a konkretizovány účetní metody a postupy, které společnost používá pro sestavování účetní závěrky a vykazování příslušných rozvahových položek dle českých právních předpisů a IAS/IFRS.

Následně budou vybrané vykazované položky porovnávány a rozdíly budou posouzeny z hlediska vlivu na výkazy účetní závěrky a ukazatele finanční analýzy. Pojmenování a zařazení některých položek se v jednotlivých rozvahách liší, proto budou při komparaci vždy vybrány ty názvy, které dle autorčina názoru nejlépe vystihnou podstatu dané položky.

Cílem společnosti ČD, a. s. je zveřejňovat výkazy sestavené dle IAS/IFRS, neboť lépe informují uživatele účetní závěrky o výkonnosti, finanční pozici a jejích změnách. Účetní závěrka dle ČPP bude nadále sestavována kvůli zjištění daňového základu,

podnik ji však již nezveřejňuje. Na přání podniku tak bude v práci vycházeno z naposledy uveřejněných účetních závěrek z roku 2011.

Na základě zjištěných údajů budou vypočteny vybrané ukazatele finanční analýzy. Záměrem není posoudit finanční zdraví a výkonnost podniku, ale zobrazit vliv odlišně vykázaných položek na výsledné hodnoty ukazatelů. Vypočítány budou základní ukazatele finanční analýzy – běžné likvidity, rentability vlastního kapitálu, obratu aktiv a celkové zadluženosti. Pro potvrzení zjištěných závěrů budou stejné ukazatele vypočítány i na základě finančních výkazů jiného podnikatelského subjektu.

Posledním krokem bude vypracování závěru, kde budou shrnuty získané poznatky.

Případné nejasnosti během zpracovávání diplomové práce budou řešeny s vedoucí práce a účetní specialistkou ze společnosti ČD, a. s.

1 Charakteristika účetních systémů

Účetní systémy v jednotlivých státech mají jak společné, tak odlišné rysy. Mezi ty společné patří předmět účetnictví - to čím se účetnictví zabývá (aktiva, pasiva, výnosy a náklady, vlastní kapitál), jako i metodické prvky účetnictví. Odlišné rysy lze nalézt např. v oblasti oceňování aktiv a závazků, zobrazování nákladů, regulace účetnictví atd. (Kovanicová) Tyto rozdíly jsou dané především:

- vymezením okruhu uživatelů účetních výkazů,
- řešením vztahů mezi účetnictvím a daněmi,
- mírou regulace účetnictví,
- vykazováním daně ze zisku,
- stupněm opatrnosti při vykazování hospodářského výsledku,
- volbou oceňovacích veličin, především pak rozsahem uplatňování historických cen,
- stupněm zohlednění inflace. [2]

Uvedené odlišnosti jsou překážkou mezinárodní srovnatelnosti účetních závěrek podniků působících ve více zemích. Proto již delší dobu existují snahy o harmonizaci účetních systémů. Mezinárodní účetní harmonizaci dominují tři linie - účetní směrnice Evropské unie, národní účetní standardy USA US GAAP¹ a Mezinárodní standardy účetního výkaznictví IFRS². V následující kapitole bude věnována pozornost harmonizaci v Evropské unii (EU), neboť jako členský stát musela Česká republika přizpůsobit své účetnictví požadavkům EU.

1.1 Harmonizace v rámci Evropské unie

Nástroj harmonizace představují evropské účetní směrnice (direktivy), které jsou závazné pro všechny členské státy. Čtvrtá směrnice se zaměřuje na obsah účetní závěrky. Stanovuje cíle výkaznictví, určuje používání oceňovacích metod, strukturu účetní závěrky, obsah výroční zprávy a požadavky na jejich zveřejňování a ověřování.

¹ US GAAP - General Accepted Accounting Principles

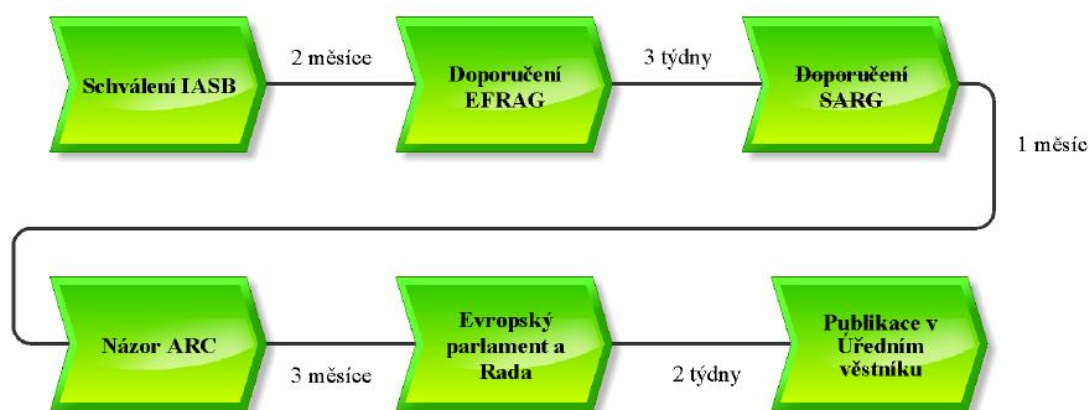
² IFRS - International Financial Reporting Standards

Později byla doplněna sedmou směrnicí zabývající se konsolidovanou účetní závěrkou. Osmá směrnice se týká osob odpovědných za schvalování závěrky - auditorů. [1]

V roce 2002 vydala Rada EU Nařízení o IAS³. V něm stanovila, že podniky kótované na evropských burzách budou od 1. 1. 2005 sestavovat konsolidované účetní závěrky dle IAS/IFRS. Dále dala členským zemím kompetence k rozšíření povinnosti aplikovat IAS i na další domácí společnosti a vyzvala státy, aby principy IAS zabudovaly do svých národních účetnictví. [7]

Pro implementaci IAS/IFRS do národních účetních systémů byl vytvořen tzv. **schvalovací mechanismus IFRS**. Jeho průběh znázorňuje následující schéma.

Obr. č. 1: Schéma schválení standardu nebo interpretace v EU

Zdroj: [5]

Ze zásad schvalovacího mechanismu vyplývá, že pouze standardy schválené ARC s pomocí EFRAG a publikované v Úředním věstníku, jsou pro účetní jednotky z členských států EU povinné. Vysvětlení jednotlivých zkratk názvů institucí je uvedeno v poznámkách pod čarou⁴.

³ IAS - International Accounting Standards = Mezinárodní účetní standardy

⁴ IASB – International Accounting Standards Board = Rada pro mezinárodní účetní standardy

EFRAG - European Financial Reporting Advisory Group = Evropská poradní skupina pro účetní výkaznictví

SARG - Standard Advice Review Group = Skupina pro posouzení doporučení standardů, v roce 2011 zrušena

ARC - Accounting Regulatory Committee = Výbor pro regulaci účetnictví

Účetní závěrku podle IAS/IFRS v České republice tvoří podniky:

- sestavující konsolidovanou účetní závěrku,
- jejichž cenné papíry jsou kótovány na burze nebo se na kótování připravují,
- které burzu opustily, ale předpokládají návrat,
- mající zájem o dotace z EU,
- dobrovolně sestavující závěrku dle IAS/IFRS (např. pro potřeby investorů). [9]

2 Charakteristika účetního systému v ČR

Účetnictví dle českých předpisů respektuje především požadavky daňového práva. Potřeba zjistit daňový základ pro výpočet daňové povinnosti má vliv na vymezení výnosů, nákladů, výsledku hospodaření, oceňování majetku a závazků i metodiku účetního zobrazení. Určité operace rovněž nejsou zobrazeny ve shodě se svým ekonomickým obsahem. [6]

České právní předpisy rozeznávají dva pojmy - účetnictví (dřívější podvojně účetnictví) a daňovou evidenci (původně jednoduché účetnictví). V dalších kapitolách bude pozornost věnována pouze účetnictví, neboť jej vede podnik vybraný pro tuto práci.

2.1 Právní předpisy upravující finanční účetnictví v ČR

Základní právní rámec účetnictví ČR představuje zákon o účetnictví. Zákon je společný pro všechny účetní jednotky bez ohledu na to, zda jsou nebo nejsou podnikatelskými subjekty. Jednotlivá specifika různých typů účetních jednotek jsou zohledněna ve vyhláškách a Českých účetních standardech.

Zákon 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon o účetnictví určuje způsob a rozsah vedení účetnictví a stanovuje požadavky na jeho průkaznost. Jsou v něm také zakotveny obecně uznávané účetní principy a zásady:

- zásada účetní jednotky (§1);
- předpoklad trvání podniku i v dohledné budoucnosti – předpokládá se, že účetní jednotka bude ve své činnosti nepřetržitě pokračovat i do budoucna a nenastává skutečnost, která by jí v této činnosti omezovala. (§7, odst. 3);
- zásada konzistence metod mezi účetními obdobími (§7, odst. 4);
- aktuální princip - podle aktuálního principu mají být účetní operace zaznamenány v účetních knihách a vykázány v účetních výkazech v okamžiku, kdy k nim dojde, nikoliv až při uskutečnění souvisejícího příjmu či výdaje. (§3, odst. 1);
- zásada opatrnosti při oceňování majetku a závazků (§25);
- zásada objektivit účetních informací, zejména věrné a poctivé zobrazení (§7, odst. 1). O věrném a poctivém zobrazení zákon doslova říká toto: „Zobrazení je věrné, jestliže obsah položek účetní závěrky odpovídá skutečnému stavu, který

je přitom zobrazen v souladu s účetními metodami, jejichž použití je účetní jednotce uloženo na základě tohoto zákona. Zobrazení je poctivé, když jsou při něm použity účetní metody způsobem, který vede k dosažení věrnosti. Tam, kde účetní jednotka může volit mezi více možnostmi dané účetní metody a zvolená možnost by zastírala skutečný stav, je účetní jednotka povinna zvolit jinou možnost, která skutečnému stavu odpovídá.“[19]

V zákoně o účetnictví je také řešena problematika oceňování. Způsob ocenění má totiž přímý vliv na výši vykazovaných aktiv a pasiv a stejně tak na výši nákladů a výnosů. Existuje několik oceňovacích bází:

- **Pořizovací cena:** majetek je oceněn v částce, za kterou byl získán, včetně vedlejších pořizovacích nákladů;
- **Vlastní náklady:** tato základna se používá u majetku vytvořeného vlastní činností. Vlastními náklady rozumíme přímé náklady vynaložené na výrobu a nepřímé náklady, které se k výrobě vztahují;
- **Reprodukční pořizovací cena:** cena, za níž by byl majetek pořízen v době, kdy je o něm účtováno;
- **Reálná hodnota:** tržní hodnota vyhlášená na regulovaném trhu; pokud tato není k dispozici, určí se kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce;
- **Jmenovitá hodnota:** používá se k ocenění peněžních prostředků a cenin. Vyjadřuje částku, která je trvale přiřazena dané složce majetku s cílem tento majetek popsat a identifikovat.
- **Čistá prodejní cena:** rozumíme jí částku, již lze získat za prodej aktiva po odečtení nákladů spojených s tímto prodejem. [19]

Obsahem zákona o účetnictví je celá řada dalších důležitých paragrafů, ty však dále nebudou rozváděny.

Vyhláška 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Tato vyhláška určená podnikatelům provádí některá ustanovení zákona o účetnictví.

Především určuje:

- rozsah a způsob sestavování účetní závěrky,
- uspořádání a obsahové vymezení jednotlivých položek závěrky i konsolidované závěrky; rovněž uvádí metody konsolidace,
- směrnou účtovou osnovu: osnova stanovuje uspořádání a označení účtových tříd, popřípadě účtových skupin; na jejím základě účetní jednotka vyhotoví svůj vlastní účetní rozvrh, v němž jsou uvedeny všechny účty, které účetní jednotka potřebovala k zaúčtování účetních případů v daném účetním období,
- účetní metody a jejich použití. [15]

České účetní standardy

České účetní standardy (ČÚS) jsou určeny účetním jednotkám účtujícími podle vyhlášky 500/2002 Sb. - podnikatelům. Vydává je Ministerstvo financí na základě § 36 zákona o účetnictví s cílem dosáhnout souladu mezi účetními metodami používaných různými účetními jednotkami. ČÚS obsahují 22 standardů, které se zabývají širokým spektrem oblastí účetnictví (např. rezervami a opravnými položkami, dlouhodobým majetkem, náklady a výnosy, krátkodobým majetkem atd.). [14]

2.2 Účetní závěrka dle českých právních předpisů

Dle zákona o účetnictví je účetní závěrka podnikatelů tvořena těmito finančními výkazy:

- rozvahou,
- výkazem zisku a ztráty,
- přílohou k účetní závěrce.

Vybrané účetní jednotky splňující k rozvahovému dni a za bezprostředně předcházející účetní období kritéria uvedená v § 20, odst. 1 písmeno a) zákona o účetnictví mají povinnost sestavit také další dva výkazy:

- přehled o peněžních tocích,
- přehled o změnách vlastního kapitálu.

Do roku 2001 měla rozvaha a (tehdejší) výkaz zisků a ztrát podobu oficiálně schválených tiskopisů s pevně určeným obsahem. Prováděcí vyhláškou 500/2002 Sb. ministerstvo financí tuto povinnost zrušilo a stanovilo minimální rozsah položek ve výkazech, jejich uspořádání a označení. Při dodržení závazného upořádání mohou podniky členit položky rozvahy a výkazu zisku a ztráty do podpoložek. Rovněž je povoleno slučovat položky s nejnižším stupněm klasifikace, pokud se nejedná o významnou částku a pokud toto sloučení přispěje k větší srozumitelnosti. O sloučení položek musí účetní jednotka informovat v příloze. Výkazy se vyhotovují v tis. Kč. [15], [19]

2.2.1 Rozvaha

Rozvaha je finanční výkaz, který informuje o majetku podniku (aktivech) a zdrojích jeho krytí (pasivech). *Aktiva* se řadí podle likvidnosti od nejméně likvidních po nejvíce likvidní, v závěru jsou informace o časovém rozlišení. Údaje o výši aktiv jsou rozčleněny do čtyř sloupců. Ve sloupci brutto je zaznamenána hodnota aktiv neupravená o opravné položky či oprávky, ty jsou - pokud byly k dané položce aktiv vytvořeny - zobrazeny v součtové hodnotě ve sloupci korekce. Ve sloupci netto je uvedena hodnota aktiv tvořená rozdílem mezi brutto hodnotou a korekcí. Údaje v posledním sloupci se týkají netto hodnoty aktiv minulého účetního období, aby uživatel mohl jednotlivé hodnoty jednoduše porovnávat. *Pasiva* se rozdělují podle původu zdrojů na vlastní a cizí, na konci je opět uvedeno časové rozlišení. V případě pasiv obsahuje rozvaha pouze sloupec brutto a sloupec udávající stav za předchozí účetní období.

2.2.2 Výkaz zisku a ztráty

Úkolem výkazu zisku a ztráty je informovat uživatele o finanční výkonnosti podniku. Účetní jednotka jej může sestavovat buď v účelovém, nebo ve druhovém členění nákladů. V případě, že se podnik rozhodne pro sestavení v účelovém členění, musí výkaz zisku a ztráty v druhovém členění uvést v příloze. Výkaz v druhovém členění je členěn stupňovitě tak, aby umožnil vypočítat výsledek hospodaření za běžnou činnost a mimořádný výsledek hospodaření; jejich součet vyjadřuje celkový výsledek hospodaření za účetní období. [6]

2.2.3 Příloha k účetní závěrce

Příloha obsahuje údaje o dané účetní jednotce, o používaných účetních metodách a účetních zásadách. Rovněž také doplňuje a vysvětluje informace k položkám rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Uspořádání a obsahové vymezení přílohy udává § 39 prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví. [15]

2.2.4 Přehled o peněžních tocích

Přehled zobrazuje přírůstky a úbytky peněžních ekvivalentů a příjmy a výdaje peněz za dané účetní období. Peněžní toky jsou členěny na provozní, investiční a finanční činnost. **Provozní činnost** je chápána jako základní výdělečná činnost podniku a ostatní činnosti, které není možné zahrnout do dalších dvou skupin. **Investiční činnost** souvisí s nákupem a prodejem dlouhodobého majetku, popř. i půjčkami a úvěry, které nejsou součástí provozní činnosti. **Finanční činnost** zahrnuje operace, které mají za následek změnu ve struktuře vlastního kapitálu a dlouhodobých, popř. i krátkodobých závazků. Peněžní toky lze zjišťovat metodou přímou či nepřímou.

2.2.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o změnách vlastního kapitálu informuje o zvýšení či snížení jednotlivých složek vlastního kapitálu a o příčinách těchto změn za běžné a minulé účetní období. Na rozdíl od ostatních finančních výkazů, konkrétní forma přehledu není stanovena. [6]

2.3 Pojetí dlouhodobého majetku dle českých právních předpisů

Dlouhodobým majetkem se rozumí majetek, který podnik používá po dobu delší než jeden rok a nemění svoji původní formu - pouze se opotřebovává.

2.3.1 Dlouhodobý hmotný majetek

Charakteristickými rysy dlouhodobého hmotného majetku (DHM) je především jeho fyzická podstata a doba použitelnosti přesahující jeden rok. Rozumí se jím:

- stavby (včetně budov) bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti,
- pozemky bez ohledu na výši ocenění, pokud nejsou zbožím,
- samostatné movité věci a soubory movitých věcí s dobou použitelnosti delší než jeden rok a oceněním vyšším než limit stanovený účetní jednotkou,

- dospělá zvířata a jejich skupiny,
- pěstitelské celky trvalých porostů,
- jiný dlouhodobý majetek (např. nerostná ložiska, umělecká díla),
- poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek (dlouhodobé i krátkodobé),
- nedokončený dlouhodobý hmotný majetek,
- oceňovací rozdíl k nabytému majetku: jde o rozdíl mezi oceněním podniku, nabytého především koupí, nebo mezi oceněním majetku a závazků, a souhrnem ocenění jednotlivých složek majetku v účetnictví jednotky, jež daný majetek prodává; tento rozdíl může být kladný, nebo záporný.

Pokud by samostatné movité věci splňovaly podmínku dlouhodobosti, ale jejich ocenění by bylo nižší než limit stanovený účetní jednotkou, účtuje se o nich jako o zásobách.
[15]

Oceňování DHM

Účetní jednotky oceňují svůj majetek:

- a) k okamžiku pořízení majetku,
- b) k rozvahovému dni.

ad a):

- *Ocenění pořizovací cenou*

Účetní jednotka ocení hmotný majetek v částce, za kterou byl za úplatu získán. Pořizovací cena zahrnuje jak cenu pořízení, tak náklady, které s ním souvisí (např. doprava, montáž, kolaudační poplatky, správní poplatky). Pokud účetní jednotka provede na majetku technické zhodnocení, zvyšuje toto pořizovací cenu daného majetku a to vždy v roce dokončení a převzetí těchto prací do užívání.

- *Ocenění vlastními náklady*

Tato oceňovací základna se používá u dlouhodobého majetku vytvořeného vlastní činností. Do vlastních nákladů se zahrnují přímé náklady (přímý

materiál, přímé mzdy, ostatní přímé náklady) a část nepřímých nákladů (výrobní režie).

- *Ocenění reprodukční pořizovací cenou*

Reprodukční pořizovací cena vyjadřuje hodnotu, za kterou by byl dlouhodobý majetek pořízen v době, kdy je o něm účtováno. Jedná se o majetek nabytý bez úplaty, nebo vytvořený vlastní činností, pokud jeho vlastní náklady nelze zjistit.

ad b):

Princip oceňování k rozvahovému dni spočívá v ocenění daného majetku nejnížší možnou cenou. Ocenovací základnu tvoří **historické náklady** (pořizovací cena, vlastní náklady, reprodukční pořizovací cena), snížené o odpisy a opravné položky. Opravné položky vyjadřují přechodné snížení hodnoty majetku, zatímco odpisy snížení trvalé. [6]

Odepisování DHM

Odpisuje se výhradně dlouhodobý hmotný majetek vyjma pozemků, uměleckých děl a sbírek. Zůstatková cena dlouhodobého odpisovaného majetku je dána rozdílem mezi oceněním daného aktiva a oprávkami⁵. Při výpočtu **účetních odpisů** může podnik vycházet z těchto dvou základních metod:

- metody vycházející z **doby použitelnosti majetku** - rozlišují se odpisy lineární, kdy se každý rok do nákladů zahrne stejná výše odpisů, a zrychlené. Odpisovou základnou je pořizovací cena aktiva.
- metody založené na **výkonu** - vyjadřují množství jednotek vyrobených daným aktivem. Označují se jako odpisy výkonové.

Podle § 56a prováděcí vyhlášky může účetní jednotka využít metodu **komponentního odpisování**. Majetek je v tomto případě rozdělen na jednotlivé komponenty, které se odpisují samostatně od zbývající části majetku (např. stavby, byty a nebytové prostory). Metoda však není v ČR příliš rozšířena, neboť komponentní odpisy nejsou daňově uznatelné při výpočtu daně z příjmů. [15], [19]

⁵ oprávky = kumulovaný součet odpisů

Technické zhodnocení a opravy dlouhodobého majetku

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů charakterizuje technické zhodnocení jako výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace podnikového majetku, pokud za dané zdaňovací období převýšily částku 40 000 Kč.⁶ Podle § 139 stavebního zákona se za **nástavbu** považuje zvýšení původní stavby, za **přístavbu** půdorysní rozšíření stavby a **stavebními úpravami** se rozumí takové změny, při nichž se zachová půdorysné i výškové ohraničení stavby. Pro účely zákona o daních z příjmů je **rekonstrukce** definována jako zásah do majetku, který přináší změnu jeho dosavadního účelu nebo technických parametrů. **Modernizace** je klasifikována jako rozšíření vybavenosti majetku. [18], [20]

Pojem „oprava“ je vymezen § 47 prováděcí vyhlášky a § 652 občanského zákoníku. Opravou se řeší odstranění vady dané věci, následky jejího poškození nebo účinky opotřebení. Cílem opravy je uvedení majetku do původního, nebo alespoň provozuschopného stavu, a to i za použití neoriginálních materiálů a součástí. [16]

Pořízení DHM

Podnik si může dlouhodobý majetek obstarat několika způsoby: nákupem od dodavatele, vkladem od jiné osoby, bezúplatným nabytím (např. darováním), vytvořením vlastní činností, nebo převodem z osobního užívání do podnikání. Podle ČÚS se pořízení DM a technického zhodnocení účtuje nejprve na vrub účtů skupiny 04 - Nedokončený dlouhodobý majetek. Na tyto účty se zaznamenávají veškeré pořizovací náklady daného aktiva. Po ukončení procesu pořízení se majetek převede do užívání a přeúčtuje se podle své povahy na účty skupin 01, 02, 03. [14]

Finanční leasing

Finanční leasing je založen na principu dlouhodobého pronájmu předmětu leasingu, přičemž vztah mezi pronajímatelem a nájemcem upravuje leasingová smlouva. Na konci leasingu přechází vlastnictví na nájemce. ČPP leasing doslovně neřeší. Majetek pořízený formou leasingu eviduje nájemce pouze v podrozvahové evidenci a dále účtuje

⁶ Za technické zhodnocení lze považovat i výdaje nepřesahující částku 40 000 Kč, záleží na rozhodnutí účetní jednotky.

o jednotlivých splátkách. Pronajímatel předmět leasingu vykazuje v rozvaze a odepisuje jej.

Vyřazení DHM

Vyřazení dlouhodobého majetku může být provedeno prodejem, likvidací v důsledku opotřebení, přeřazením z podnikání do osobního užívání, bezúplatným převodem (darováním), vkladem do základního kapitálu jiného subjektu, zjištěním škody nebo manka. Odepisovaný dlouhodobý majetek musí být vyřazen v pořizovací ceně společně s oprávkami. Vyřazení dlouhodobého neodepisovaného majetku je účtováno pouze v pořizovací ceně. [6]

2.3.2 Dlouhodobý nehmotný majetek

Typickými znaky tohoto majetku je jeho nehmotná povaha, doba používání delší než jeden rok a výše ocenění stanovená účetní jednotkou. Do dlouhodobého nehmotného majetku (DNM) se řadí zejména:

- zřizovací výdaje, tvořené souhrnem výdajů spojených se založením podniku,
- goodwill,
- ocenitelná práva (např. know-how, průmyslová práva, licence),
- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje,
- nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek,
- poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek,
- jiný dlouhodobý nehmotný majetek (např. emisní povolenky).

Nehmotný majetek, který nesplňuje oceňovací limit určený účetní jednotkou, není považován za dlouhodobý - je o něm účtováno jako o nákladu.

Problematika oceňovacích základů, způsoby pořízení a vyřazení se u DHM a DNM shodují, proto zde již nebudou uváděny.

2.3.3 Dlouhodobý finanční majetek

Do tohoto majetku se zahrnují aktiva, která účetní jednotka vlastní, případně půjčuje po dobu delší než 1 rok za účelem získání ekonomického prospěchu v podobě úroků, dividend, zhodnocení podílů v jiných jednotkách apod. Lze rozlišit tři skupiny aktiv:

- a) dlouhodobé cenné papíry a podíly,
- b) dlouhodobé půjčky a úvěry,
- c) ostatní dlouhodobý finanční majetek.

Pozornost bude věnována několika účtům z účtové skupiny **06 - Dlouhodobý finanční majetek**:

- **061 - Podíly v ovládaných a řízených osobách**: ovládající osoba disponuje alespoň 40% podílem na hlasovacích právech jiné účetní jednotky, případně je tento vliv dán smlouvou. Ovládající osoba může rozhodovat o strategické a provozní politice v ovládané osobě.
- **062 - Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem**: vliv na řízení nebo provozování jiné účetní jednotky zakládá alespoň 20% podíl na hlasovacích právech.
- **066 - Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly**: jedná se především o podíly, které nepředstavují výše zmíněné podíly, dluhové cenné papíry držené do splatnosti a ostatní dlouhodobé cenné papíry, u nichž podnik nemá představu, jak s nimi v krátkodobém horizontu naloží. [6]

Oceňování DFM

Ocenění v okamžiku pořízení

V souladu se zákonem o účetnictví se dlouhodobá finanční aktiva oceňují ke dni pořízení pořizovací cenou. Kromě emisního ážia⁷ jsou součástí pořizovací ceny také související náklady (např. odměny poradcům, právníkům, makléřům, burzám atd.). Do ocenění se nezapočítávají náklady spojené s držbou aktiva ani úroky z úvěrů na pořízení daného aktiva.

⁷ emisní ážio - rozdíl mezi vyšším emisním kurzem akcií a jejich jmenovitou hodnotou (Obchodní zákoník)

Ocenění k rozvahovému dni

Podíly v ovládaných osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem lze stejně jako DHM a DNM ocenit buď na bázi historických nákladů, nebo ekvivalencí. Ekvivalencí se rozumí účetní metoda, kdy je investice při pořízení zaúčtována v pořizovacích nákladech a poté upravována o změny stavu investorova podílu na čistých aktivech účetní jednotky, do níž investoval. [5]

Reálnou hodnotou se oceňují cenné papíry k obchodování, ostatní cenné papíry a deriváty. Toto ocenění se nevztahuje na dluhopisy držené do splatnosti, vlastní akcie a dluhopisy, majetkové účasti a dluhopisy pořízené v primárních emisích, jež účetní jednotka neurčila k obchodování. Uvedený majetek lze reálnou hodnotou ocenit i častěji než k rozvahovému dni. Dle zákona o účetnictví se jako reálná hodnota stanoví jako tržní hodnota. Pokud tato není k dispozici nebo nedostatečně představuje reálnou hodnotu, využije se ocenění kvalifikovaným odhadem či posudkem znalce, případně ocenění stanovené podle zvláštních právních předpisů. [19]

Pořízení DFM

Finanční majetek může účetní jednotka nabýt zejména nákupem akcií a cenných papírů od externího dodavatele, nepeněžním vkladem, upsáním akcií nebo získáním obchodního podílu. Při zaúčtování pořízení se postupuje jako v případě DHM a DNM.

Vyřazení DFM

Vyřazený DFM se zaúčtuje v zůstatkové hodnotě na patřičný nákladový účet dle účelu vyřazení. Poté jsou zaúčtovány další transakce, např. tržby z prodeje DFM, darování či likvidace. [6]

3 Charakteristika IAS/IFRS

Vznik prvních IAS se datuje do roku 1973, kdy byl založen Výbor pro tvorbu mezinárodních účetních standardů (IASC⁸), coby nezávislá soukromá profesní organizace. V roce 1999 bylo rozhodnuto, že IASC bude nadále fungovat jako nadace (především s ohledem na způsob financování), a vznikla Nadace Výboru pro mezinárodní účetní standardy (IASCF⁹). O rok později došlo k přejmenování nadace na IFRS Foundation. Za tvorbu celosvětově platných standardů je zodpovědná jmenovaná Rada pro mezinárodní účetní standardy (IASB). Standardy nově vydávané Radou již nejsou nazývány IAS, ale IFRS.

Zásadní částí IAS/IFRS je Koncepční rámec. Z Koncepčního rámce vycházejí jednotlivé standardy zabývající se konkrétními účetními oblastmi. Následují jednotlivé interpretace, které napomáhají aplikaci IAS/IFRS v případě sporných otázek. [1]

3.1 Koncepční rámec

Koncepční rámec definuje zejména účetní zásady (uvedeny v kapitole 2), základní prvky účetní závěrky - aktiva, závazky, výnosy a náklady, vlastní kapitál, kritéria uznávání a vyjadřování těchto prvků v účetní závěrce a výchozí oceňovací základny. Původní text rámce vznikl v roce 1989, postupem času však některé informace přestaly být aktuální, a proto je přepracováván. Základní principy používané při tvorbě účetní závěrky jsou zejména aktuální princip, princip neomezeného trvání podniku a princip věrného a pravdivého zobrazení (true and fair view). Na rozdíl od ČR, kde je princip věrného a pravdivého zobrazení chápán především jako dodržování výše zmíněných právních předpisů, IAS/IFRS se snaží, aby finanční účetnictví co nejobjektivněji zobrazovalo skutečnost. Koncepčním rámcem jsou také vymezení uživatelé účetní závěrky. Základní prvky účetní závěrky definuje Koncepční rámec následovně:

Aktivum je zdroj, který může účetní jednotka spolehlivě ocenit a v budoucnu jí zajistí dostatečně jistý ekonomický prospěch. Aktiva existují na základě minulých skutečností.

⁸ IASC – International Accounting Standards Committee

⁹ IASCF – International Accounting Standards Committee Foundation

Současná povinnost, která vznikla na základě minulých skutečností, je nazývána **závazkem**. Vypořádání závazku s sebou nese odliv zdrojů, a tedy snížení ekonomického prospěchu podniku.

Výnos vznikne tehdy, zvýší-li se ekonomický prospěch prostřednictvím růstu hodnoty aktiv nebo snížením hodnoty závazků. To vede ke zvýšení vlastního kapitálu jiným způsobem než vkladem vlastníků.

Náklady představují snížení ekonomického prospěchu, ke kterému může dojít zvýšením závazků či úbytkem aktiv. Tím dojde ke snížení vlastního kapitálu jinak než rozdělením prostředků vlastníků.

Koncepční rámec také definuje **oceňovací báze IAS/IFRS**:

- **Historické náklady** (historical cost) - aktiva se oceňují ve výši nákladů vynaložených při pořízení, nebo přiměřené hodnotě, kterou by bylo nutné vynaložit; závazky se oceňují na úrovni peněz nebo peněžních ekvivalentů, které bude třeba vynaložit na jejich úhradu.
- **Běžná cena** (current cost) - jedná se o hodnotu, kterou by podnik vynaložil na pořízení stejného nebo podobného aktiva v současné době; závazky jsou oceněny v nediskontované hodnotě, kterou by bylo třeba vynaložit na jejich úhradu v současnosti.
- **Realizovatelná hodnota** (reliable value) - aktiva jsou oceněna v částce, kterou by bylo možné získat při jejich běžném vyřazení (např. prodeji); závazky se oceňují v úrovni nediskontovaných peněz či peněžních ekvivalentů, které je třeba uhradit v běžném průběhu činnosti.
- **Současná hodnota** (present value) - aktiva jsou vykázána v očekávané diskontované hodnotě budoucích čistých příjmů, které bude aktivum generovat; závazky jsou vykázány v očekávané diskontované úrovni budoucích čistých odlivů peněz, které budou nutné na jejich vypořádání.

Další, v Koncepčním rámci neuvedenou, oceňovací bázi je **reálná hodnota** (fair value), které je věnován samostatný standard *IFRS 13 - Ocenění ve fair value*. Reálná hodnota je cena vycházející z tržního základu. Zjištění reálné hodnoty vychází z ocenění daného

konkrétním trhem, přičemž IFRS 13 přímo specifikuje, jaký trh by měla účetní jednotka zvolit. [1]

3.2 Účetní závěrka podle IAS/IFRS

Obecné požadavky na účetní závěrku (*financial statements*) stanovuje IAS 1 - *Prezentace účetní závěrky*. Účetní závěrka poskytuje informace o aktivech, závazcích, vlastním kapitálu, výnosech a nákladech, příspěvcích a úhradách vlastníkům v rámci jejich vlastnických pravomocí a o peněžních tocích. Cílem IAS 1 je zajištění srovnatelnosti údajů závěrky mezi podniky i srovnatelnosti závěrek jednoho podniku v časové řadě. IAS 1 se vztahuje jak na individuální, tak na konsolidované účetní závěrky. [4]

Součástí účetní závěrky:

- výkaz o finanční situaci (původně rozvaha),
- výkaz o úplném výsledku hospodaření (původně výkaz zisku a ztráty),
- výkaz o změnách vlastního kapitálu,
- výkaz o peněžních tocích,
- komentář.

Forma výkazů není předepsána, je pouze stanoveno určité množství povinných položek. IAS 1 uvádí ilustrativní vzory výkazů, kterými se mohou účetní jednotky inspirovat.

3.2.1 Výkaz o finanční situaci

Výkaz bilancuje majetek podniku a zdroje jeho krytí. Musí obsahovat název výkazu, informaci, zda jde o individuální či konsolidovanou rozvahu, název účetní jednotky a její další identifikaci, datum sestavení rozvahy, vykazovací měnu a číselný řád položek. Formát rozvahy není pevně stanoven - je zcela na rozhodnutí účetní jednotky, zda zvolí podobu vertikální či horizontální. Rozvaha musí minimálně obsahovat tyto položky:

- pozemky a budovy, zařízení,
- investice do nemovitostí,
- nehmotná aktiva,
- finanční aktiva,

- investice vykazované ekvivalenční metodou,
- biologická aktiva,
- zásoby,
- obchodní a jiné pohledávky, obchodní a jiné závazky,
- peníze a peněžní ekvivalenty,
- rezervy,
- aktiva držaná k prodeji,
- finanční závazky, odložené daňové závazky a pohledávky,
- emitovaný kapitál,
- fondy, menšinový podíl
- vlastní kapitál.

Časové rozlišení se dle IAS/IFRS uvádí jako pohledávka nebo závazek, na rozdíl od ČPP, kde je zobrazováno jako samostatná položka. Podrobnější členění položek může podnik zobrazit přímo v rozvaze, nebo je uvést v komentáři. Při vykazování položek by se účetní jednotka měla řídit především zásadou významnosti¹⁰.

Dělení aktiv a pasiv může vycházet z časového hlediska na dlouhodobé a krátkodobé, nebo je lze za určitých podmínek řadit dle likvidity. Možná je také kombinace obou způsobů.

Aktivum je krátkodobé, pokud:

- bude realizováno, spotřebováno nebo drženo k prodeji v rámci obvyklého provozního cyklu jednotky,
- je drženo především pro účely obchodování,
- předpokládá se, že bude realizováno do 12 měsíců od skončení účetního období nebo
- se jedná o peníze či peněžní ekvivalenty.

Do krátkodobých aktiv se řadí např. zásoby (materiál, polotovary vlastní výroby, nedokončená výroba, výrobky, zboží), krátkodobé pohledávky, peníze a peněžní

¹⁰ Významnost informace tkví v tom, že její vynechání nebo chybné uvedení by mohlo ovlivnit ekonomická rozhodování, která na jejím základě realizují uživatelé účetní závěrky.

ekvivalenty, krátkodobá finanční aktiva, ceniny, krátkodobé poskytnuté půjčky, krátkodobé příjmy a náklady příštích období. **Dlouhodobá aktiva** jsou všechna ostatní aktiva.

Závazek je definován jako **krátkodobý**, jestliže:

- je primárně držen pro účely obchodování,
- se předpokládá, že v průběhu provozního cyklu dojde k jeho úhradě, případně bude uhrazen v následujících 12 měsících od rozvahového dne nebo
- podnik nemá právo odložit vypořádání závazku na dobu delší než 12 měsíců.

Do krátkodobých závazků patří např. krátkodobé závazky z obchodního styku, závazky vůči státu či zaměstnancům, krátkodobé výnosy a výdaje příštích období, krátkodobé přijaté úvěry, krátkodobé emitované cenné papíry, deriváty atd. Mezi **dlouhodobé závazky** se řadí ostatní závazky. [1]

3.2.2 Výkaz o úplném výsledku hospodaření

Tento výkaz má uživatele informovat o celkové výkonnosti dané účetní jednotky. Standard IAS 1 požaduje, aby byly ve výkazu zobrazeny položky úplného výsledku hospodaření dosaženého za účetní období. Do úplného výsledku hospodaření se řadí veškeré **náklady a výnosy** ovlivňující výši zisku či ztráty v daném období a **ostatní výsledky hospodaření**. Ostatní výsledek hospodaření vyjadřuje změny vlastního kapitálu, které nebyly způsobeny transakcemi s vlastníky. Jedná se např. o přecenění dlouhodobých hmotných a nehmotných aktiv na reálnou hodnotu, zachycené přímo ve vlastním kapitálu, kapitálově zobrazené kurzové rozdíly, zisky a ztráty z přecenění realizovatelných finančních aktiv atd. Spolu s ostatními výsledky hospodaření také účetní jednotka zveřejňuje související **daň z příjmů**.

Výkaz o úplném výsledku hospodaření musí minimálně obsahovat tyto položky:

- výnosy,
- finanční náklady,
- daňové náklady,

- podíl na zisku nebo ztrátě z přidružených jednotek a účastí na společném podnikání vykazovaných ekvivalenční metodou,
- sumu zisků (ztrát) z výsledku ukončených činností po zdanění a výsledků po zdanění z přecenění aktiv či skupin aktiv a závazků držených k prodeji z důvodu ukončení činnosti podniku,
- výsledek hospodaření,
- jednotlivé položky ostatních výsledků hospodaření,
- podíl přidružených jednotek a účastí na společném podnikání na ostatních výsledcích hospodaření vykazovaný ekvivalenční metodou,
- úplný výsledek hospodaření.

Informace o úplném výsledku hospodaření může účetní jednotka zveřejnit dvěma způsoby:

- a) prostřednictvím **jednoho výkazu o úplném výsledku hospodaření** - zahrnuje veškeré výnosy a náklady a jejich vliv na výsledek hospodaření a dále kapitálově zachycené přínosy a újmy,
- b) prostřednictvím **dvou výkazů - výsledovky**, která zobrazuje operace ovlivňující přímo výsledek hospodaření a **výkazu o úplném výsledku hospodaření**, jenž zachycuje ostatní části úplného výsledku hospodaření, neboť tyto položky jsou chápány jako součást podnikatelského rizika a jsou vykazovány v rámci běžných položek. Od roku 2004 nevykazuje výsledovka - na rozdíl od ČPP - mimořádný výsledek hospodaření. Náklady mohou být členěny v druhovém i účelovém členění; pokud podnik zvolí účelové členění, musí zveřejnit i údaje o členění druhovém.

Za zmínku stojí fakt, jak Koncepční rámec výnosy a náklady rozlišuje. Výnosy (**Income**) se rozdělují na dvě části - **Revenues** (výnosy z běžných činností) a **Gains** (kladné výsledky z prodeje zásob materiálu, dlouhodobých aktiv, výsledky z přecenění aktiv směrem nahoru a kursové rozdíly). Náklady (**Expenses**) vznikají v důsledku běžných činností a jejich protikladem jsou Revenues. **Losses** jsou opakem Gains

a představují ztráty (např. v důsledku požáru či povodní, kursové ztráty atd.) **Costs** představují náklady na pořízení aktiv a jsou zachyceny v rozvaze. [9]

3.2.3 Výkaz o změnách vlastního kapitálu

Ve výkazu jsou obsaženy informace o počátečním a konečném stavu položek vlastního kapitálu a také o jejich přírůstcích a úbytcích během účetního období. Výkaz obsahuje:

- celkový úplný výsledek hospodaření za účetní období,
- dopady retrospektivní aplikace či retrospektivního přepočtu na každou položku vlastního kapitálu dle IAS 8¹¹,
- zobrazení odděleně všech změn jednotlivých položek kapitálu za účetní období,
- vklady a výplaty vlastníků do a z podniku.

3.2.4 Výkaz o peněžních tocích

Výkaz o peněžních tocích je upraven standardy IAS 1 a IAS 7. Uživatelům umožňuje sledovat vývoj peněžních toků a peněžních ekvivalentů v průběhu daného účetního období a zároveň predikovat schopnost podniku generovat peněžní prostředky a jejich ekvivalenty. Peněžní toky jsou ve výkazu členěny do tří skupin: toky z provozní a investiční činnosti a financování. **Provozní činnosti** zahrnují hlavní výdělečné aktivity podniku a další činnosti, které nepatří do ostatních skupin. **Investičními činnostmi** je chápáno nabývání a pozbývání dlouhodobých aktiv. **Financování** je spojeno s aktivitami, které vedou ke změně vlastního kapitálu a závazků podniku. Podnik může peněžní toky vykazovat přímou, nebo nepřímou metodou. [4]

3.2.5 Komentář

Ve srovnání s českou přílohou je komentář v IFRS mnohem podrobnější. Obsahuje údaje o tom, jaké standardy byly k sestavení účetních výkazů použity, jaká pravidla byla aplikována pro zobrazení transakcí a událostí atd. Obecně lze říci, že komentář podává

¹¹ **retrospektivní aplikace** - aplikace nového účetního pravidla na všechny transakce tak, jako by toto pravidlo bylo používáno vždy

retrospektivní přepočet - taková oprava účetní operací, při které se uvažuje, že k chybě v předchozím účetním období vůbec nedošlo

informace, které nejsou uvedeny přímo v jednotlivých výkazech, ale jsou nezbytné pro věrné zobrazení. [1]

3.3 Pojetí dlouhodobého majetku dle IAS/IFRS

V následujících podkapitolách bude popsán pohled IAS/IFRS na problematiku dlouhodobého hmotného, nehmotného a finančního majetku.

3.3.1 Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek je v IAS/IFRS upraven několika standardy. Jedná se o IAS 16 - Pozemky, budovy a zařízení, IAS 17 - Leasingy, IAS 40 - Investice do nemovitostí, IAS 41 - Zemědělství a IFRS 5 - Dlouhodobá aktiva držena k prodeji.

IAS 16 - Pozemky, budovy a zařízení

Standard definuje pozemky, budovy a zařízení jako hmotná aktiva, u kterých se předpokládá, že budou užívána po dobu delší než jedno účetní období a účetní jednotka je drží za účelem používání ve výrobě nebo zásobování zbožím či službami, k administrativním účelům, případně z důvodu pronájmu jiným osobám. Podmínky uznání navazují na Koncepční rámec - aktiva by měla přinášet ekonomický užitek a zároveň musí být spolehlivě ocenitelná. [4]

Pokud mají jednotlivé části dlouhodobého hmotného majetku odlišnou dobu životnosti, uplatní podnik tzv. **komponentní odepisování**, kdy se dané složky odepisují zvlášť. Při komponentním přístupu účetní jednotka netvoří rezervy na opravy majetku.

Oceňování pozemků, budov a zařízení

a) Oceňování v okamžiku pořízení

Podnik oceňuje majetek na úrovni pořizovacích nákladů, obsahujících všechny náklady nezbytné k zamýšlenému fungování aktiva. Ty zahrnují cenu pořízení po odečtení slev a rabatů, přímo přiřaditelné náklady nutné k uvedení aktiva do místa a stavu zamýšleného používání a odhad nákladů spojených s odstraněním aktiva a uvedením místa do původního stavu. Součástí pořizovací ceny naopak nesmí být např. administrativní náklady, náklady na záběh výroby, na reklamu atd. [3]

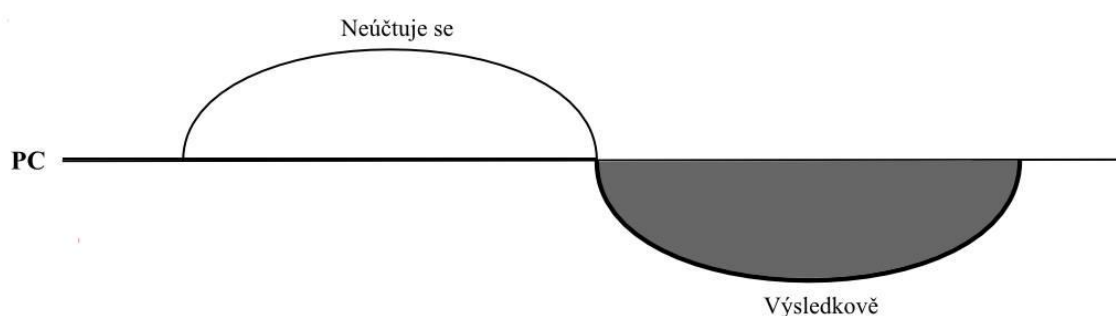
b) *Ocenění k rozvahovému dni*

Dle IAS 16 mohou účetní jednotky přecenit majetek jedním ze dvou modelů - modelem pořizovací ceny nebo modelem přecenění. [4]

1. model pořizovací ceny

Pozemky, budovy a zařízení se ocení v pořizovacích nákladech snížených o kumulované odpisy (v ČR oprávky) a kumulované ztráty ze znehodnocení. Přecenění směrem nahoru se neúčtuje, snížení ceny se účtuje výsledkově.

Obr. č. 2: Model pořizovací ceny

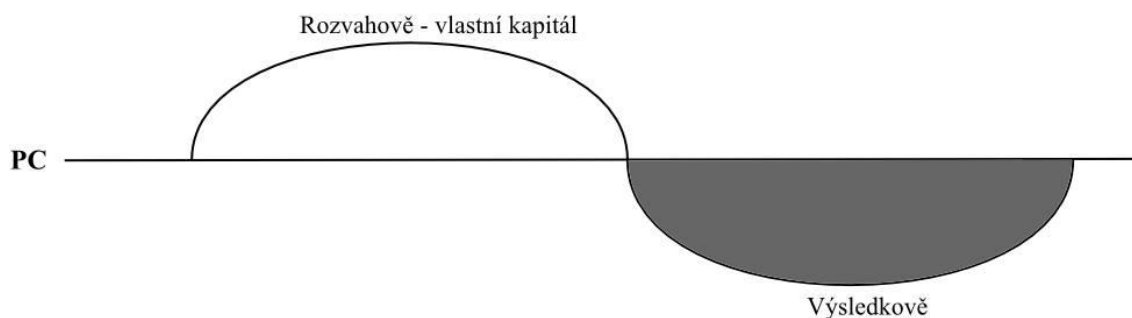

Zdroj: [8]

2. model přecenění

Účetní jednotka může přecenit aktiva na reálnou hodnotu, pokud je spolehlivě měřitelná. Model umožňuje přecenění směrem nahoru i dolů. Podnik by měl toto přecenění provádět pravidelně, aby se účetní hodnota nelišila výrazně od hodnoty reálné. Zároveň by měla být přeceněna celá třída majetku, do níž určitá položka majetku patří. [9]

Obr. č. 3: Model přecenění

Zdroj: [8]

Technické zhodnocení a opravy (následné výdaje)

Pokud je technickým zhodnocením či opravou zvýšena užitečnost aktiva, zvyšují tyto pořizovací hodnotu daného aktiva. Naopak jedná-li se o pravidelné výdaje na opravy, jsou vykázány jako náklad. [1]

Odepisování DHM

Dlouhodobý hmotný majetek je odpisován do nákladů nebo do pořizovací ceny vyráběných aktiv. Existuje několik metod odpisování: metody založené na čase (metoda DDB, metoda sumace čísel a lineární metoda), výkonové metody a ostatní metody (metoda vyřazení, skupinová a výměnná metoda). Pokud je pořizovací cena části aktiva významná vzhledem k ceně celkové, musí podnik zvolit komponentní odpisování. Zvolená metoda by měla odrážet způsob, jakým jsou ekonomické přínosy generované aktivem využívány podnikem po dobu jeho životnosti. Pozemky obvykle odpisovány nejsou. [3]

Vyřazení DHM

Účetní hodnota aktiva se odúčtuje v případě pozbytí aktiva, nebo pokud nelze v budoucnosti očekávat ekonomický přínos spojený s jeho užíváním. Celkový výsledek z vyřazení je vykazován jako gain (případně loss) a má vliv na výsledek hospodaření. [9]

IAS 17 - Leasing

V dikci standardu IAS 17 vzniká finanční leasing v případě, že všechna rizika i užitky spojené s užíváním aktiva, přechází na nájemce, přičemž vlastnická práva nemusí být po skončení leasingu převedena na pronajímatele. Na rozdíl od ČPP, je dle IAS/IFRS předmět finančního leasingu zařazen do rozvahy - na stranu aktiv jako majetek a na stranu pasiv coby závazek vůči leasingové společnosti. [4]

IAS 40 - Investice do nemovitostí

Investice do nemovitostí je chápána jako nemovitost (pozemek nebo budova), drženoá vlastníkem nebo nájemcem (v případě finančního leasingu) za účelem dosažení příjmu z nájemného nebo kapitálového zhodnocení. Předmětem standardu naopak nejsou nemovitosti určené pro výrobu či administrativní účely, nemovitosti držené se záměrem jejich využívání v budoucnu, majetek pronajatý v rámci finančního leasingu. [4]

Při pořízení ocení účetní jednotka investici do nemovitostí v pořizovací ceně obsahující i vedlejší náklady spojené s pořízením (např. daň z převodu nemovitostí). K rozvahovému dni může jednotka nemovitost přecenit **reálnou hodnotou** nebo **pořizovací cenou**. Vybrané pravidlo potom podnik aplikuje na všechny své investiční nemovitosti. V modelu ocenění reálnou hodnotou jsou rozdíly z přecenění (gain, loss) účtovány výsledkově. V případě druhého modelu je nemovitost oceněna pořizovací cenou sníženou o oprávky a ztrátu ze znehodnocení. [4]

IFRS 5 - Dlouhodobá aktiva držená k prodeji

Cílem tohoto standardu je odděleně vykázat v rozvaze aktiva určená k prodeji a výsledky ukončených činností uvést odděleně ve výsledovce.

U dlouhodobých aktiv (nebo skupin aktiv) určených k prodeji se předpokládá, že očekávaný užitek získá podnik spíše prodejem než dalším používáním. A to za podmínky, že aktivum musí být připraveno pro okamžitý prodej, prodej aktiva musí s vysokou pravděpodobností proběhnout (příčemž management firmy provádí aktivní kroky k nalezení kupce) a prodej by měl být uskutečněn do jednoho roku. Při klasifikaci aktiva na dlouhodobé aktivum držené k prodeji jej musí účetní jednotka ocenit v nižší částce z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem a z jejich účetní hodnoty. Aktiva držená k prodeji nejsou po klasifikaci odpisována. [4]

3.3.2 Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek je upraven standardem IAS 38 - Nehmotná aktiva. Podle standardu za nehmotné aktivum považujeme identifikovatelné nepeněžní aktivum bez fyzické podstaty, přinášející účetní jednotce užitek. Jedná se např. o autorská práva, patenty, software, obchodní značky, určitá povolení, koncese, marketingová práva, podíl na trhu atd. Standard neupravuje např. goodwill, práva k nerostnému bohatství, finanční aktiva apod. Nehmotným aktivem nejsou výdaje na reklamu a propagaci, výdaje na výzkum, výdaje na reorganizaci podniků či přípravu a záběh výroby.

Nehmotné aktivum je klasifikováno standardem jako **identifikovatelné, kontrolovatelné a generující ekonomický užitek**. Identifikovatelnost souvisí s potřebou oddělit aktivum od podniku, tzn., že je lze pronajmout, vyměnit či prodat. Kontrolovatelnost představuje možnost přivlastnit si užitek generovaný aktivem a

zároveň bránit přístupu k užitku jiným subjektům. Ekonomický užitek má formu úspor vynaložených nákladů, tržeb z prodeje, případně jiných přínosů vyplývajících z držby daného aktiva. [3]

Oceňování

a) Oceňování v okamžiku pořízení

V případě pořízení **nákupem** ocení účetní jednotka aktivum v pořizovací ceně zahrnující všechny náklady související s uvedením aktiva do užívání (včetně dovozního cla a spotřební daně). Za pořizovací náklady se nepovažují zřizovací výdaje, výdaje na zaškolení, přípravu a záběh výroby atd. Při **bezúplatném získání** nehmotného aktiva (např. přidělení licence státem apod.) jej podnik ocení v reálné hodnotě. Další možnosti ocenění při různých způsobech nabytí nehmotného majetku uvádí [1] (str. 89, 2011).

b) Přecenění nehmotného majetku

Pro přecenění může podnik využít dvou modelů - **model pořizovací ceny** a **model přecenění**, které byly zmíněny v podkapitole o IAS 16. Pokud podnik zvolí model přecenění, musí použít reálnou hodnotu stanovenou aktivním trhem. V případě, že pro dané aktivum neexistuje aktivní trh, je oceněno pořizovací cenou sníženou o oprávky a ztráty ze snížení hodnoty.

Odepisování (amortizace)

S odepisováním nehmotných aktiv je spojen pojem **doba použitelnosti**. Pokud lze u daného aktiva určit dobu použitelnosti, je toto aktivum pravidelně odpisováno v závislosti na její délce. Jestliže dobu použitelnosti nelze určit (tzn. aktivum má neurčitelnou dobu použitelnosti), aktivum není odpisováno.

Metody odepisování jsou téměř shodné s amortizací dlouhodobého hmotného majetku dle IAS 16. [4]

Vyřazení

K vyřazení přistoupí účetní jednotka v případě, že nehmotné aktivum již nepřináší podniku žádný ekonomický prospěch, za účelem prodeje, či jej zařadí mezi aktiva držená k prodeji (viz IFRS 5). Výsledek z prodeje (gain, loss) se vykazuje ve výsledovce kompenzovaně - jde o rozdíl prodejní a zůstatkové ceny aktiva. [1]

3.3.3 Dlouhodobé finanční investice

Stejně jako v kapitole věnované ČPP a jejich pohledu na DFM, bude i v této kapitole věnována pozornost především dlouhodobým finančním investicím do majetkových cenných papírů. Konkrétně se jedná o tyto skupiny:

- pasivní investice,
- investice s podstatným vlivem,
- investice s rozhodujícím vlivem,
- společný podnik.

Pro vykázání investice v účetní závěrce je rozhodující veličinou míra vlivu, který má investor nad jednotkou, do níž investoval. Vyjadřuje podíl na rozhodování mateřského podniku v podniku dceřiném, investora v přidružené jednotce či shodný vliv ve společném podniku. V případě pasivních investic činí podíl hlasovacích práv méně než 20 %, u investic s podstatným vlivem 20 – 50 %, s rozhodujícím vlivem více než 50 % a u společného podniku jsou shodné podíly na hlasovacích právech. [4]

Standard IFRS 10 - Konsolidovaná účetní závěrka však tyto podmínky ještě dále upravuje a říká, že investor má kontrolu nad investovaným, pokud má prostřednictvím své moci právo získat výnos ze své investice a má možnost tento výnos ovlivnit. Vše uvedené platí za těchto podmínek:

- investor má moc nad investovanou jednotkou, i pokud vlastní méně než 50% podíl na hlasovacích právech; moc je stav, při němž má investor právo řídit aktivity významně ovlivňující výnosy investované jednotky,
- investor má právo na výnosy z investované jednotky,
- investor má schopnost využít moci nad jednotkou, do níž investoval, a ovlivnit tak své výnosy.

V této oblasti je třeba zmínit především standard IAS 27 - Konsolidovaná a individuální účetní závěrka, IAS 28 - Investice do přidružených jednotek a společných jednotek

a IAS 31 - Účasti ve společných podnicích¹². V problematice oceňování podílů v individuálních závěrkách odkazují jak standard IAS 28, tak IAS 31 na IAS 27. [4]

IAS 27 - Konsolidovaná a individuální účetní závěrka

IAS 27 definuje několik důležitých pojmů - *mateřský podnik* je společnost mající jednu nebo více *dceřiných společností*, které jsou jí kontrolovány. *Skupina* je tvořena mateřskou společností a jejími dcerami.

Standard také obecně řeší otázku ocenění dlouhodobých investic do vlastního kapitálu jiných jednotek (bez ohledu na výši vlivu). Pro ocenění dlouhodobé investice ve své individuální závěrce může podnik využít buď historické náklady nebo reálnou hodnotu dle IAS 39 - Finanční nástroje: účtování a oceňování s dopadem do Fondu z přecenění. [4]

IAS 28 - Investice do přidružených jednotek a společných jednotek

Nad **přidruženou jednotkou** má investor **podstatný vliv**. To znamená, že vlastní přímo či nepřímo 20 % a více hlasovacích práv v přidružené jednotce. Investor se tak může účastnit rozhodování o finančních či operačních politikách v jednotce, do níž investoval. Nejedná se však o kontrolu nebo společnou kontrolu.

Standard dále řeší **společné uspořádání** (rozlišujeme společné operace a společné jednotky) a **společnou kontrolu**. K účtování investic do přidružených nebo společných jednotek se používá **ekvivalenční metoda**. [4]

IAS 31 - Účasti ve společných podnicích

Společný podnik je standardem definován jako smluvní uspořádání, pomocí něhož jednotky vyvíjejí ekonomickou činnost, která je předmětem společné kontroly. Společná kontrola znamená, že strategická finanční a operační rozhodování týkající se vybrané ekonomické aktivity vyžadují jednomyslný souhlas spoluvlastníků, není tedy možné, aby jedna strana ovládala aktivitu více než jiná. [4]

¹² IAS 27 je od roku 2013 nahrazen standardem IFRS 10 - Konsolidovaná účetní závěrka, IAS 28 je nahrazen standardem IFRS 12 - Zveřejnění účasti v jiných účetních jednotkách a IAS 31 standardem IFRS 11 - Společná uspořádání.

4 Komparace rozdílů mezi ČPP a IAS/IFRS

Pro větší přehlednost jsou v tabulce uvedeny základní rozdíly mezi ČPP a IAS/IFRS ve vybraných oblastech.

Tab. č. 1: Základní rozdíly mezi ČPP a IAS/IFRS

Vybraná oblast	ČPP	IAS/IFRS
Dlouhodobý majetek	Do DM se zahrnují aktiva, jejichž pořizovací cena je vyšší než limit stanovený ÚJ a očekávaná doba použitelnosti delší než 1 rok. Kritériem pro uznání majetku není ekonomický prospěch. O majetku účtují jednotky, které k němu mají vlastnické nebo jiné právo.	Obecnými kritérii pro aktivaci majetku je možnost spolehlivě stanovit pořizovací cenu a pravděpodobnost ekonomických přínosů v budoucnosti.
	ÚJ nemůže DHM a DNM přecenit na reálnou hodnotu.	ÚJ může k rozvahovému dni přecenit majetek na reálnou hodnotu prostřednictvím modelu přecenění.
	Náhradní díly se vykazují jako zásoby.	Významné náhradní díly se stanou součástí DHM, pokud podnik předpokládá, že je bude užívat déle než 1 rok.
	Nájemce zobrazuje leasingové splátky jako náklad, předmět finančního leasingu zobrazuje pouze v podrozkaze.	Nájemce vykazuje ve své rozvaze předmět finančního leasingu a odepisuje jej. Závazek k pronajímateli je veden v rozvaze na straně pasív.

Vybraná oblast	ČPP	IAS/IFRS
Dlouhodobý majetek	Podnik si může zvolit libovolnou metodu odpisování.	ÚJ má využít metodu odpisování nelépe odražející spotřebu užitků z majetku po dobu jeho použitelnosti.
Technické zhodnocení	Technické zhodnocení DHM zvyšuje jeho pořizovací cenu, pokud souhrnné výdaje na něj převyšují částku uvedenou v Zákoně o daních z příjmů a pokud jej ÚJ uvede v daném období do užívání.	Pokud technické zhodnocení zvýší užitečnost DHM, stane se součástí pořizovací ceny. Jestliže se tak nestane, je účtováno do nákladů.
DFM - Ocenění majetkových účastí	K rozvahovému dni je použita ekvivalenční metoda.	K rozvahovému dni není možné použít ekvivalenční metodu - ÚJ může volit mezi historickou cenou a reálnou hodnotou.
Aktiva držená k prodeji; investice do nemovitostí	Aktiva držená k prodeji ani investice do nemovitostí nejsou specificky upraveny - ÚJ je oceňují a vykazují jako běžný DM.	Problematické aktiv držených k prodeji a investic do nemovitostí jsou věnovány samostatné standardy - IFRS 5 a IAS 40
Forma účetních výkazů	Je dán minimální rozsah výkazů, označení a struktura položek, kromě přehledu o změnách vlastního kapitálu a přílohy. Upraveno vyhláškou 500/2002 Sb.	Závazný formát není stanoven, IAS 1 uvádí pouze ilustrativní vzory. Dány jsou požadavky na uvedení určitých údajů.

	ČPP	IAS/IFRS
Účetní závěrka	Klasifikace základních pojmů v ČÚP neexistuje.	Koncepční rámec definuje základní prvky účetní závěrky - aktiva, závazky, vlastní kapitál, náklady a výnosy.
	ÚJ musí v účetní závěrce zveřejnit rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu.	Povinnou součástí účetní závěrky je výkaz o finanční pozici, výkaz o výsledku a ostatním úplném výsledku, výkaz o peněžních tocích, výkaz o změnách vlastního kapitálu, komentář a příp. výkaz o finanční pozici k počátku nejstaršího srovnávacího období.
	Aktiva jsou v rozvaze vykazována v hodnotě brutto (historická cena), netto (zůstatková cena) a výše korekce (oprávky + opravné položky)	Existují 4 možné kombinace uvedení sloupců brutto, netto a korekce.
	Mimořádné položky se vykazují zvlášť od provozních a finančních.	Mimořádné položky jsou vykázány v rámci provozních.
	Účetní závěrka může být sestavována v plném (ÚJ s povinností ověření závěrky auditorem) nebo zjednodušeném rozsahu.	IFRS dělí podniky na velké, malé a střední (IFRS for SME ¹³) a podle toho je účetní závěrka sestavována.

¹³ SME = small and medium enterprises

Vybraná oblast	ČPP	IAS/IFRS
	Časové rozlišení se v rozvaze uvádí jako samostatná položka.	Časové rozlišení je vykazováno jako součást pohledávek (závazků).
Opravy chyb ve výkazech	Opravy chyb se vykazují ve výsledovce, jako mimořádné položky.	Chyby se opravují retrospektivně v období, kdy k nim skutečně došlo.
Změny účetních metod	Ke změně účetní metody může ÚJ přistoupit pouze za účelem věrného zobrazení účetnictví.	Změnu v účetní metodě může ÚJ provést, pokud je to požadováno Mezinárodním účetním standardem nebo pokud tato změna povede k lepšímu vykázání událostí.
Nerozdělený zisk	Část výsledku hospodaření po zdanění, která není určena k výplatě či jinému účelu.	Kumulované nerozdělené zisky zahrnují všechny zisky podniku od jeho vzniku (nerozdělené zisky dle ČPP), fondy ze zisku a dále vypořádání rozdílů souvisejících se standardem IAS 8. Nejsou určeny k rozdělení mezi vlastníky společnosti.

Zdroj: [1], [4], [9]

5 Charakteristika podnikatelského subjektu České dráhy, a. s.

Společnost České dráhy, a. s. (ČD, a. s.) coby mateřská společnost tvoří spolu se svými přidruženými a společnými podniky Skupinu České dráhy. Od ostatních akciových společností se liší tím, že její způsob řízení a činnost jsou upraveny samostatným zákonem č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty (SŽDC) a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů. Zakladatelem a zároveň akcionářem ČD, a. s. je stát, zastoupený Ministerstvem dopravy ČR. Společnost ČD, a. s. byla zapsána do obchodního rejstříku 1. 1. 2003. ČD, a. s. společně se SŽDC k tomuto dni nahradily bývalou státní organizaci České dráhy a staly se jejími právními nástupci.

Po transformaci ČD, a. s. převzaly především majetek sloužící k provozování železniční dopravy a železniční dopravní cesty, dále nesplacené pohledávky z obchodně přepravních vztahů a pohledávky z pracovněprávních vztahů svých zaměstnanců. SŽDC naopak převzaly spíše majetek tvořící železniční dopravní cestu a zároveň většinu pohledávek, závazků a úvěrů.

Hlavním předmětem podnikání je provozování osobní železniční dopravy a další činnosti s tímto související (např. opravy a rekonstrukce strojů, vozidel, provoz úschoven zavazadel atd.). Mezi ostatní činnosti patří především správa nemovitostí (nádražní budovy a jiné).

Nejdůležitějšími odběrateli společnosti jsou kraje a stát zastoupený Ministerstvem dopravy ČR. [17]

5.1 Základní informace o podnikatelském subjektu:

- Název společnosti: České dráhy, a. s.
- Sídlo: Nábřeží L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1
- IČ: 70994226
- Právní forma: akciová společnost
- Základní kapitál: 20 000 000 tis. Kč složený z 20 kmenových akcií na jméno v hodnotě 1 000 000 tis. Kč; převod akcií je možný pouze s předchozím souhlasem vlády České republiky.

- Počet zaměstnanců: 15 700¹⁴

Společnost se skládá z několika úseků, jež jsou řízeny přímo generálním ředitelem nebo jeho náměstký. Jedná se o úsek generálního ředitele, úseky náměstků spadají do oblastí osobní dopravy, ekonomiky a techniky, správy majetku a průřezových činností.

5.2 Popis ekonomické situace společnosti ČD, a. s.

Provozní výsledek hospodaření se dlouhodobě pohybuje v červených číslech. Výjimkou byl pouze rok 2011, kdy ke kladnému finančnímu výsledku pomohl prodej části podniku společnosti SŽDC a odprodej dalšího majetku. Jelikož společnost stoprocentně vlastní stát, ztráta je hrazena z veřejných rozpočtů především formou dotací a formou smlouvy o závazku veřejné služby. *Smlouva o závazku veřejné služby v drážní osobní dopravě ve veřejném zájmu na zajištění dopravních potřeb státu* byla uzavřena mezi ČR, zastoupenou Ministerstvem dopravy, a ČD, a. s. na období let 2010 - 2019. ČD, a. s. (dopravce) se v ní zavazují, že zabezpečí celostátní veřejnou drážní dopravu v požadovaném rozsahu a Ministerstvo dopravy (objednavatel) bude dopravci vyrovnávat ztrátu vzniklou v souvislosti s plněním předmětu smlouvy. [22]

Následující tabulka obsahuje vybrané položky z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti ČD, a. s., které budou využity pro sestavení základních ukazatelů finanční analýzy.

Tab. č. 2: Vybrané údaje z účetní závěrky (tis. Kč)

Položka	2011 (netto)	2010 (netto)
Aktiva celkem	65.588.380	58.392.565
Dlouhodobý majetek	59.168.411	54.495.283
Oběžná aktiva	6.280.937	3.815.333
Pasiva celkem	65.588.380	58.392.565

¹⁴ údaj za 1. pololetí 2013 [11]

Položka	2011 (netto)	2010 (netto)
Vlastní kapitál	40.697.701	40.615.006
Cizí zdroje celkem	24.341.560	17.516.816
Krátkodobé závazky	8.417.686	7.134.599
Tržby	11.117.469	12.855.585
Výsledek hospodaření po zdanění	161.282	9.345

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2011 [23]

Běžná likvidita

Ukazatel vyjadřuje, kolika korunami oběžných aktiv je podnik schopen pokrýt 1 Kč krátkodobých závazků.

$$Běžná\ likvidita = \frac{Oběžná\ aktiva}{Krátkodobé\ závazky} \quad (1)$$

$$Běžná\ likvidita_{2011} = 0,75$$

$$Běžná\ likvidita_{2010} = 0,53$$

Obecně doporučované hodnoty se pohybují v rozmezí 1,5 - 2,5, lze tedy usuzovat, že by podnik mohl mít problémy s úhradou svých krátkodobých závazků.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Tento ukazatel napovídá, jak efektivně podnik zhodnocuje prostředky, které do něj vložili vlastníci či akcionáři.

$$ROE = \frac{Výsledek\ hospodaření\ po\ zdanění}{Vlastní\ kapitál} * 100 \text{ [%]} \quad (2)$$

$$ROE_{2011} = 0,40 \%$$

$$ROE_{2010} = 0,02 \%$$

V roce 2011 vzrostl výsledek hospodaření především díky zmíněnému obchodu se SŽDC a v tomto roce se z každé investované koruny vrátilo akcionářům 0,40 Kč.

Obrat aktiv

Obrat aktiv charakterizuje, s jakou efektivitou jsou využívána veškerá aktiva v podniku - kolikrát se celková aktiva přemění v tržby během sledovaného období (zde hospodářský rok).

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Celková aktiva}} \quad (3)$$

Obrat aktiv₂₀₁₁ = 0,17

Obrat aktiv₂₀₁₀ = 0,22

Z výsledků lze vyčíst, že efektivita spojená s využíváním podnikových aktiv meziročně poklesla, v roce 2011 se aktiva přeměnila v tržby 17krát.

Celková zadluženost

Ukazatel celkové zadluženosti měří míru krytí aktiv podniku cizími zdroji. Vyšší hodnoty představují riziko pro věřitele.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Celková aktiva}} * 100 \text{ [%]} \quad (4)$$

Celková zadluženost₂₀₁₁ = 37,11 %

Celková zadluženost₂₀₁₀ = 30,00 %

I přesto, že celková zadluženost společnosti meziročně vzrostla o 7,11 %, stále je podíl aktiv financovaných vlastním kapitálem vyšší, a tedy pro věřitele přijatelná.

6 Proces implementace mezinárodních standardů IAS/IFRS v ČD, a. s.

Tato kapitola je věnována postupu zavádění IAS/IFRS v ČD, a. s. Bude zobrazen převod vybraných rozvahových položek dle patřičných standardů a určeny příčiny rozdílů mezi konečnými stavy položek vykázaných dle ČPP a IAS/IFRS.

6.1 Důvody pro zavedení IAS/IFRS

Myšlenka přechodu na mezinárodní standardy se zrodila již v roce 2008, kdy ČD, a. s. začaly připravovat transformační program Vize 2012. Jeho cílem bylo zajistit dostatek peněžních prostředků potřebných k fungování a rozvoji podniku jak na straně úspor, tak na straně dodatečných příjmů. Jedním se záměrů bylo financovat rozšíření vozového parku prostřednictvím emise veřejně obchodovatelných cenných papírů. Již od počátku se deklarovalo, že v budoucnu společnost chce vstoupit i na mezinárodní kapitálový trh. Aby podnik získal dobré ohodnocení od mezinárodních ratingových agentur, musel zajistit transparentní, relevantní a srovnatelné informace ve svých účetních závěrkách, aplikace mezinárodních standardů tedy byla logickým krokem. [13]

První emise proběhla v roce 2009. Vydány byly korunové dluhopisy v celkové hodnotě 2 mld. Kč s tříletým pevným výnosem 5 %. Pro vstup na mezinárodní kapitálový trh potřebovaly ČD, a. s. získat ratingové ohodnocení. V květnu 2011 ratingová agentura Moody's Investors Service udělila společnosti prozatímní dlouhodobý rating (P)Baa1¹⁵ s negativním výhledem. O měsíc později došlo k historicky první emisi zahraničních cenných papírů na regulovaném trhu Lucemburské burzy cenných papírů. Emitovány byly dluhopisy za 300 mil. EUR s ročním kupónovým výnosem 4,5 % a splatností 5 let. Získané prostředky byly použity na nákup nových vozidel, ale také na úhradu dluhů z první emise. Třetí, opět eurová, emise ve stejném objemu se uskutečnila v roce 2012, splatnost byla stanovena na rok 2019. V pořadí čtvrté vydání dluhopisů proběhlo o rok později v celkové hodnotě 4 mld. Kč a pětiletou splatností. V témže roce snížila agentura Moody's Investors Service rating společnosti na Baa2 se stabilním výhledem. [10], [21]

¹⁵ Známkami Baa1 - Baa3 jsou ohodnoceny středně bezpečné investice. Podnik je dostatečně schopný dostát svým závazkům, ale situace se může zhoršit. [12]

Vlastní implementace mezinárodních standardů probíhala podle plánu projektu „*Transparentnost externího finančního výkaznictví*“. Jedním z jeho cílů bylo sestavovat výkazy dle IAS/IFRS, které budou obsahovat relevantní a srovnatelné informace a napomohou tak společnosti zajistit externí rating, jenž podmiňuje vstup na mezinárodní kapitálový trh. K dalším cílům patřila příprava materiálů pro vykazování prokazatelné ztráty podniku.

K naplnění projektových cílů byly definovány dva milníky, jichž bylo zapotřebí dosáhnout - implementace IAS/IFRS a zajištění externího ratingu. Pro úspěšnou **implementaci IFRS** bylo primárně třeba stanovit datum přechodu na IAS/IFRS a zvolit srovnávací období. Dalším úkolem bylo definovat konsolidační celek a jednotlivé společnosti, které jej tvoří, informovat o přechodu, zjistit jejich požadavky a potřeby a vytypovat oblasti pro úpravu dat dle IAS/IFRS.

Nutností byly také úpravy podkladových dat týkajících se majetku a ostatních položek a poté podnikového systému. V ČD, a. s. se již od roku 2004 používá účetní informační systém SAP. V SAP vznikla řada nových reportů v oblasti zásob (modul MM - Skladové hospodářství a logistika), majetku (modul AM - Evidence majetku) a nemovitostí (modul RE - Správa nemovitostí). Některé oblasti se musely pro účely IAS/IFRS nastavit, zejména v modulu AM (např. nové odpisy majetku).

Následovalo rozhodnutí o formátu a obsahu účetní závěrky, příprava finančních výkazů pro konsolidovanou i individuální účetní závěrku podle IAS/IFRS a jejich sestavení. Pro hladký průběh celého projektu se pořádala pravidelná školení pro zainteresované zaměstnance. Školící seminář pořádala společnost Deloitte Audit s. r. o., která účastníkům poskytla prezentaci s nejpodstatnějšími změnami a poznatky.

Pro **zajištění externího ratingu** bylo nejdříve nutné zjistit potřeby pro externí rating a sestavit detailní harmonogram činností. Poté proběhl výběr ratingové agentury, shromáždění veškerých požadovaných dat a následná spolupráce s agenturou při přípravě ratingu.

Na projektu se podíleli pracovníci odboru interního auditu a kontroly, odboru informatiky, úseku personálních záležitostí, ekonomiky, osobní dopravy a správy majetku. První účetní závěrka byla sestavena za účetní období končící 31.12.2009 a od

té doby jsou sestavovány závěrky jak podle IAS/IFRS, tak podle českých právních předpisů.

Individuální závěrku dle IAS/IFRS společnost sestavuje čtvrtletně, zatímco pro měsíční manažerské reporty využívá data získaná dle českých předpisů. Cílem do budoucna je postupný přechod k reportům a výkazům vycházejících z IAS/IFRS.

6.2 Dlouhodobý hmotný majetek dle ČPP

Dlouhodobý hmotný majetek tvoří hmotná aktiva pořízená podnikem za účelem dlouhodobého používání při provozní činnosti.

Dle vnitropodnikových směrnic se dlouhodobým hmotným majetkem rozumí aktiva, jejichž doba použitelnosti je delší než 1 rok a ocenění vyšší než 40.000 Kč (kromě pozemků, staveb a budov). Pozemky pořízené do roku 1992 jsou oceněny na základě vyhlášky ministerstva financí cenou obecně platnou v době nabytí, pozemky získané v dalších letech se oceňují pořizovací cenou. Majetek pořízený po 1.1.2003 je evidován v ceně snížené o částku dotace přijaté na jeho nákup. O ostatním hmotném majetku je účtováno v pořizovacích cenách zahrnujících případné úroky z úvěrů a ostatní související náklady. Podnik odepisuje dlouhodobý majetek lineárně po dobu jeho ekonomické životnosti.

Následující tabulka uvádí jednotlivé položky dlouhodobého hmotného majetku společnosti.

Tab. č. 3: Položky dlouhodobého hmotného majetku dle ČPP k 31.12.2011 (tis. Kč)

Položka	Brutto	Korekce	Netto
Pozemky	6.283 531	- 3.860	6.279.671
Stavby	17.341.935	- 8.522.376	8.819.559
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	50.837.206	- 23.443.038	27.394.168
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	4.153	- 134	4.019

Položka	Brutto	Korekce	Netto
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1.261.299	0	1.261.299
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	4.274.143	0	4.274.143

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2011 [23]

Pozemky a stavby představují depa kolejových vozidel, železniční stanice a další nemovitosti sloužící k provozní činnosti podniku. Pozemky nejsou odepisovány, ve sloupci korekce je uvedeno snížení opravných položek k pozemkům.

Samostatné movité věci tvoří zejména kolejová vozidla pro osobní železniční dopravu. Na základě inventarizace byla identifikována aktiva, u kterých není jistý budoucí ekonomický prospěch a byla k nim tedy vytvořena opravná položka ve výši rozdílu mezi účetní zůstatkovou cenou a odhadovanou reálnou hodnotou stanovenou znalcem. Jde zejména o jednotky řady 680 - Pendolino, výše opravné položky k 31. 12. 2011 činila 719 340 tis. Kč.

V rámci nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku a poskytnutých záloh na dlouhodobý hmotný majetek jsou zobrazena aktiva pořizovaná v rámci obnovy vozového parku. Jedná se o elektrické a motorové jednotky a dále elektrické lokomotivy, jejichž dodavatelem je Škoda Transportation.

Rozvaha dle ČPP neuvádí majetek pořízený formou finančního leasingu. Společnost jej eviduje pouze v podrozvahové evidenci a zveřejňuje v příloze účetní závěrky

6.3 Komparace dlouhodobého hmotného majetku

Dle Koncepčního rámce musí být existence aktiva výsledkem minulých skutečností, přičemž se očekává, že přinese účetní jednotce budoucí ekonomický prospěch, a majetek musí být spolehlivě ocenitelný. Pokud tedy některá z rozvahových položek nespĺňuje tato kritéria, nebude v rozvaze sestavené dle IAS/IFRS uvedena.

Následující tabulka obsahuje konečné stavy položek dlouhodobého hmotného majetku vykázaných v rozvaze dle IAS/IFRS, v rozvaze dle ČPP a rozdíly mezi nimi k 31.12.2011.

Tab. č. 4: Komparace položek dlouhodobého hmotného majetku dle ČPP a dle IAS/IFRS k 31.12.2011 (v tis. Kč)

Položka	IAS/IFRS (netto)	ČPP (netto)	Rozdíl
Pozemky	6.026.738	6.279.671	- 252.933
Stavby	7.406.571	8.819.559	- 1.412.988
Samostatné movité věci	33.845.578	27.394.168	6.451.410
Jiný majetek	4.018	4.019	- 1
Nedokončený majetek	1.842.282	1.261.299	580.983
Poskytnuté zálohy	4.274.143	4.274.143	0
Investice do nemovitostí	2.095.000	0	2.095.000

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2011 [23], [24]

Pozemky, budovy a zařízení se řídí dle standardu IAS 16. Stejně jako v rozvaze dle ČPP ani v případě IAS/IFRS nejsou pozemky odepisovány, budovy a ostatní majetek je odepisován lineárně. Společnost tuto skupinu majetku vykazuje v pořizovacích nákladech snížených o kumulované ztráty ze snížení hodnoty, u budov a zařízení navíc o opravy. Nejvyšší ztráta ze snížení hodnoty je evidována v souvislosti s jednotkami Pendolino, u nichž stav snížení hodnoty k 31.12.2011 činil 719.340 tis. Kč (stejně jako výše opravné položky dle ČPP). Do skupiny Pozemky, budovy a zařízení jsou zařazeny i aktuálně nevyužívané budovy, u kterých se v budoucnu předpokládá jejich prodej, avšak prozatím nesplňují kritéria standardu IFRS 5 ve výši 199.408 tis. Kč (prodej není vysoce pravděpodobný a není tedy jisté, zda bude uskutečněn do 1 roku).

Rozdíl v hodnotě vykazovaných pozemků je způsoben zejména tím, že pozemky v hodnotě 90.000 tis. Kč vykazuje společnost dle standardu IFRS 5 jako aktiva držená k prodeji. V rozvaze se proto z dlouhodobého majetku přesunou do skupiny krátkodobých aktiv, neboť se předpokládá, že jejich prodej proběhne do 1 roku. Odlišné hodnoty jsou dány i skutečností, že ČPP nerozeznávají investice do nemovitostí, v nichž podnik eviduje pozemky držené za účelem zhodnocení či příjmu z nájmu ve výši 162.933 tis. Kč.

Stavby a budovy v hodnotě 127.879 tis. Kč jsou dle IAS/IFRS evidovány v krátkodobých aktivech, protože je podnik klasifikoval jako aktiva držaná k prodeji. Část hodnoty staveb a budov je rovněž vykazována dle IAS 40 v částce 1.932.067 tis. Kč. Nerovnost způsobují také vyšší odpisy a hodnota zůstatkové ceny prodaného dlouhodobého majetku kvůli přecenění některých nemovitostí.

U položky „samostatné movité věci“ byl při porovnání zjištěn největší rozdíl. Jedním z důvodů je, že standard IAS 17 - Leasing požaduje, aby nájemce majetek pořízený formou finančního leasingu zařadil do rozvahy na stranu aktiv jako majetek a do pasiv coby závazek vůči leasingové společnosti. Společnost ČD, a. s. tímto způsobem nakupuje dopravní prostředky, jejich hodnota činila k 31.12.2011 3.798.753 tis. Kč.

Další příčinou je skutečnost, že významné náhradní díly ke kolejovým vozidlům a lokomotivám jsou dle ČPP evidovány v rámci zásob, zatímco dle IAS/IFRS v rámci nedokončeného hmotného majetku v částce 580.981 tis. Kč. Podnik v souladu IAS 16 rovněž aktivuje významné pravidelné opravy kolejových vozidel. Komponenty (náklady na opravu) v hodnotě 2.652.659 tis. Kč jsou v souladu s IAS/IFRS postupně aktivovány a odepisovány, aby se rovnoměrně rozdělily v průběhu období.

Podnik v souladu se standardem IAS 40 odděleně eviduje nemovitosti, jejichž užitná plocha je alespoň z 50 % pronajata externímu nájemci. Pozemky jsou oceněny součinem tržní ceny za m² pro danou lokalitu a rozlohy pozemku, ocenění budov vychází z tržního nájemného. K 31.12.2011 činila hodnota investic do nemovitostí 2.095.000 tis. Kč. Dle ČPP jsou tyto nemovitosti součástí pozemků a staveb.

6.4 Dlouhodobý nehmotný majetek dle ČPP

Podle vnitropodnikových směrnic se dlouhodobým nehmotným majetkem rozumí aktiva, jejichž ocenění je vyšší než 60.000 Kč. Majetek o nižší hodnotě je v době pořízení účtován přímo do nákladů a následně evidován pouze podrozvahově. Společnost nehmotný majetek oceňuje v pořizovacích cenách, logo společnosti je oceněno nezávislým znalcem. Pro odepisování je používána lineární metoda, přičemž předpokládaná ekonomická životnost činí 1,5 - 6 let.

**Tab. č. 5: Položky dlouhodobého nehmotného majetku dle ČPP k 31.12.2011
(v tis. Kč)**

Položka	Brutto	Korekce	Netto
Software	494.573	- 460.788	33.785
Ocenitelná práva	2.249.682	- 2.071.152	178.530
Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	760	- 760	0
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	135.630	0	135.630

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2011 [23]

Pod položkou software podnik eviduje programy používané v obchodní činnosti, jedná se např. o ARES, In-kartu, UNIPOK, IS OPT, GSM-R, IS-ADPV a účetní software SAP R/3 a jeho jednotlivé moduly.

Coby součást ocenitelných práv je vykazováno logo společnosti. V roce 1997 jej ocenil nezávislý znalec částkou 1 729 mil. Kč, oprávky jsou zaúčtovány ve stejné výši.

Položka nedokončený nehmotný majetek zahrnuje výdaje spojené s rozšiřováním modulů SAP R/3 v souvislosti s implementací výkaznictví IAS/IFRS. Dále se jedná o vývoj softwaru pro sledování a řízení vlakové dopravy a výdaje na software MAVIS ISOŘ, IS-PRM, IS-ADPV, In-karty a další.

6.5 Komparace dlouhodobého nehmotného majetku

Skupinu dlouhodobého nehmotného majetku upravuje standard IAS 38 - Nehmotná aktiva (detailnější charakteristika v kapitole 3.2.2).

V tabulce je uvedena komparace konečných stavů jednotlivých položek dlouhodobého nehmotného majetku v rozvaze dle ČPP a IAS/IFRS k 31.12.2011. Všechny položky dlouhodobého nehmotného majetku v rozvaze dle ČPP splňují kritéria Koncepčního rámce, společnost je tedy zobrazuje i v rozvaze sestavené dle IAS/IFRS.

Tab. č. 6: Komparace položek dlouhodobého nehmotného majetku dle ČPP a dle IAS/IFRS k 31.12.2011 (v tis. Kč)

Položka	IAS/IFRS (netto)	ČPP (netto)	Rozdíl
Software	33.784	33.785	- 1
Ocenitelná práva	178.529	178.530	- 1
Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	135.630	135.630	0

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2011 [23], [24]

Zjištěné rozdíly vznikly z titulu odlišného zaokrouhlování vycházejícího z převodového můstku IAS/IFRS.

6.6 Oběžný majetek, časové rozlišení a dohadné položky dle ČPP

Oběžný majetek je v podniku většinou vázán krátkodobě, předpokládá se, že jej firma používá po dobu kratší než 1 rok. Obecně se člení na zásoby, krátkodobý finanční majetek a pohledávky.

Zásoby nabyté nákupem podnik oceňuje pořizovací cenou zahrnující i vedlejší náklady spojené s pořízením, zásoby vlastní výroby jsou oceňovány vlastními náklady. Při výdeji ze skladu jsou zásoby účtovány v cenách zjištěných váženým aritmetickým průměrem. Ke dni účetní závěrky jsou k zásobám vytvářeny opravné položky na základě pravděpodobnosti, že tyto zásoby budou prodány za cenu nižší než pořizovací nebo nebudou využity pro provozní činnost podniku.

Krátkodobý finanční majetek je rozdělen na položky peníze (zahrnující peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty) účty v bankách a krátkodobé cenné papíry a podíly.

Společnost eviduje pohledávky jako krátkodobé, pokud jsou splatné do 1 roku, a dlouhodobé - ostatní. Při jejich vzniku jsou oceněny nominální hodnotou, pohledávky nabyté postoupením jsou zaznamenány v pořizovacích cenách. Podnik vytváří opravné položky k datu účetní závěrky podle pravidel uvedených v tabulce č. 7.

Tab. č. 7: Výše účetních opravných položek k pohledávkám

Pohledávka	Výše opravné položky
pohledávky do splatnosti	individuální posouzení
pohledávky po splatnosti více než 6 měsíců	20 % hodnoty pohledávky
pohledávky po splatnosti více než 12 měsíců s hodnotou nižší než 30.000 Kč	100 % hodnoty pohledávky
pohledávky za dlužníky insolventního řízení	100 % hodnoty pohledávky
pohledávky po zahájení soudního řízení proti dlužníkovi	100 % hodnoty pohledávky

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2011 [23]

K pohledávkám vůči dceřiným společnostem a SŽDC společnost opravné položky netvoří.

Tab. č. 8: Položky oběžného majetku dle ČPP k 31.12.2011 (v tis. Kč)

Položka	Brutto	Korekce	Netto
Zásoby	1.515.129	- 7.786	1.507.343
Dlouhodobé pohledávky	453.979	- 21.982	431.997
Krátkodobé pohledávky	2.579.067	-70.396	2.508.671
<i>Pohledávky z obchodních vztahů</i>	971.741	- 65.044	906.697
<i>Daňové pohledávky</i>	713.680	0	713.680
<i>Krátkodobé poskytnuté zálohy</i>	121.596	0	121.596
<i>Dohadné účty aktivní</i>	638.420	0	638.420
<i>Jiné pohledávky</i>	133.630	- 5.352	128.278
Krátkodobý finanční majetek	1.832.926	0	1.832.926

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2011 [23]

Náhradní díly a součásti ke kolejovým vozidlům a lokomotivám představují největší položku zásob, další jsou např. pohonné hmoty, mazadla, náhradní díly pro stroje a zařízení, pracovní oděvy a ochranné pomůcky. Významné náhradní díly společnost eviduje v hodnotě 580.981 tis. Kč.

Pod položkou krátkodobé pohledávky jsou vykazovány pohledávky z obchodních vztahů v netto hodnotě 906.697 tis. Kč obsahující pohledávky ke spřízněným osobám a k ostatním společnostem. Dále společnost zaznamenává daňové pohledávky tvořené převážně z titulu daně z přidané hodnoty. Evidovány jsou rovněž krátkodobé poskytnuté zálohy na dodávky služeb a jiné pohledávky.

Poměrně významnou položku představují dohadné účty aktivní k poplatkům za využívání vozů v zahraničí a ostatním výnosům, jejichž konečný stav ke konci účetního období činil 638.420 tis. Kč.

6.7 Komparace oběžného majetku

Tabulka č. 9 uvádí srovnání položek oběžného majetku uvedeného v rozvaze společnosti dle ČPP a IAS/IFRS k 31.12.2011.

Tab. č. 9: Komparace položek oběžného majetku dle ČPP a dle IAS/IFRS k 31.12.2011 (v tis. Kč)

Položka	IAS/IFRS (netto)	ČPP (netto)	Rozdíl
Zásoby	926.362	1.507.343	- 580.981
Dlouhodobé pohledávky	0	431.997	- 431.997
Pohledávky z obchodních vztahů	1.508.777	906.697	602.080
Daňové pohledávky	677.378	713.680	- 36.302
Krátkodobé poskytnuté zálohy	121.596	121.596	0
Krátkodobý finanční majetek	1.832.926	1.832.926	0
Aktiva držená k prodeji	217.879	0	217.879

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2011 [23], [24]

Dle standardu IAS 2 - Zásoby se za zásoby nepovažují významné náhradní díly, vykazují se v rámci dlouhodobého hmotného majetku. Rozdíl 580.981 tis. Kč u zásob představují významné náhradní díly a součásti ke kolejovým vozidlům a lokomotivám.

Na rozdíl od ČPP musí podnik dle IAS 1 dlouhodobé pohledávky vykázat coby dlouhodobé aktivum a ocenit je současnou hodnotou budoucích peněžních toků. Mezi nejvýznamnější část dlouhodobých pohledávek patří přecenění derivátů na reálnou hodnotu v částce 415.497 tis. Kč. Ostatní pohledávky nejsou významné, a proto nejsou konvertovány dle IAS/IFRS.

Na odchylce položky „pohledávky z obchodních vztahů“ se nejvíce podílí „dohadné účty aktivní“ ve výši 638.420 tis. Kč, které IAS/IFRS neznají a společnost je vykazuje v rámci této položky. Další rozdíly vznikly z formálních důvodů - podnik některé pohledávky v rozvaze podle IAS/IFRS klasifikuje jako „ostatní finanční aktiva“ či „ostatní pohledávky“.

Daňové pohledávky vykazuje společnost obdobně v obou systémech. Odchylka ve výši - 36.302 tis. Kč vznikla z toho důvodu, že položka „Daň z přidané hodnoty“ je započítávána v rozvaze dle IAS/IFRS v celkové hodnotě - neberou se v potaz kladné analytické pohledávky, ale celkový obrát daného účtu. Do skupiny oběžných aktiv byly přesunuty budovy a pozemky určené k prodeji účtované v částce 217.879 tis. Kč.

Skladba a vykázání krátkodobého finančního majetku je v souladu s IAS/IFRS a rozdíl mezi položkami je proto nulový.

6.8 Vlastní kapitál dle ČPP

Společnost byla založena 31.3.2002 a vklad definovaný v zakladatelské listině představoval především dlouhodobý hmotný majetek v původních zaúčtovaných částkách. Hodnotu tohoto majetku společnost vykázala jako základní kapitál a emisní ážio. Rozdíl mezi hodnotami vložených aktiv ke dni založení a ke dni vzniku 1.1.2003 byl evidován na účtu ostatních kapitálových fondů. Jak již bylo řečeno v kapitole 5, podnik ke dni vzniku převzal i další majetek a závazky vykázané rovněž mezi ostatními kapitálovými fondy. Čistá hodnota majetku a závazků byla nižší než hodnota vkladu k 31.3.2002, proto je ve výkazech uváděna se záporným znaménkem.

Základní kapitál ve výši 20.000.000 tis. Kč vložila do společnosti Česká republika zastoupená Ministerstvem dopravy ve formě 20 ks kmenových akcií na jméno za 1 mld. Kč. Převod akcií podmiňuje souhlas vlády ČR. Přecenění dlouhodobého finančního majetku ekvivalenční metodou vykazuje společnost pod položkou „oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků“.

Tab. č. 10: Položky vlastního kapitálu dle ČPP k 31.12.2011 (v tis. Kč)

Položka	31.12.2011 (netto)
Základní kapitál	20.000.000
Emisní ážio	15.900.424
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	5.499.126
Zákonný rezervní fond	92.887
Statutární a ostatní fondy	131.266
Výsledek hospodaření minulých let	- 167.190
Výsledek hospodaření běžného období	161.282

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2011 [23]

Společnost tvoří dle zákona č. 77/2002 Sb. sociální fond, který mimo jiné tvoří položku „statutární a ostatní fondy“. V roce 2011 činil příděl do sociálního fondu 178.527 tis. Kč (8.879 tis. Kč ze zisku předchozího roku a 169.648 tis. Kč z emisního ážia), což se rovná 2 % ročních mzdových nákladů.

Rezervní fond se navýšil o částku 467 tis. Kč. Podnik jej tvoří ve výši 5 % ze zisku po zdanění z předešlého účetního období.

6.9 Komparace vlastního kapitálu

Koncepční rámec definuje vlastní kapitál jako podíl na aktivech podniku po odečtení všech jeho závazků.

Tab. č. 11: Komparace položek vlastního kapitálu dle ČPP a dle IAS/IFRS k 31.12.2011 (v tis. Kč)

Položka	IAS/IFRS (netto)	ČPP (netto)	Rozdíl
Základní kapitál	20.000.000	20.000.000	0
Emisní ážio	16.438.594	15.900.424	538.170
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	0	5.499.126	- 5.499.126
Zákonný rezervní fond	92.887	92.887	0
Výsledek hospodaření běžného období	314.654	161.282	153.372
Fond ze zajištění peněžních toků	25.502	0	-25.502

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2011 [23], [24]

Již bylo řečeno, že část emisního ážia je v rozvaze dle ČPP přidělena do sociálního fondu. Sociální fond Koncepční rámec chápe jako závazek k zaměstnancům, je tedy přesunut z položek vlastního kapitálu mezi cizí zdroje. Tento fakt rovněž způsobil vznik uvedené odchylky mezi vykázanými hodnotami emisního ážia ve výši 538.170 tis. Kč.

Podnik vlastní takové cenné papíry, které Mezinárodní standardy účetního výkaznictví neumožňují přeceňovat finanční majetek v položkách vlastního kapitálu, proto „Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků“ nejsou v rozvaze IAS/IFRS zohledněny.

Výše rezervního fondu zůstává v rozvahách nezměněna, neboť jej společnost tvoří v souladu národními právními předpisy.

Rozvaha v souladu s IAS/IFRS vykazuje položku „Nerozdělené zisky“ obsahující veškeré zisky od data vzniku společnosti. Dle ČPP se tedy jedná o výsledky hospodaření (VH) minulých let, výsledek hospodaření běžného období a dále zisky vzniklé při změnách účetních odhadů či opravy chyb z minulých období (v dleci standardu IAS 8 - Účetní politiky, změny v účetních odhadech a chyby). Kvůli

přehlednost byl pro komparaci vybrán pouze „výsledek hospodaření běžného účetního období“. Výpočet VH dle IAS/IFRS vychází z VH získaného v souladu s ČPP a následující úpravou o změny položek leasingu, transakcí při prodeji SŽDC, sociálního fondu, zaměstnaneckých benefitů, odpisů komponent a dalších.

Fond ze zajištění peněžních toků rozvaha v souladu s ČPP neobsahuje. Pro zajištění peněžních toků společnost využívá finanční deriváty, jejichž rozdíly z přecenění na reálnou hodnotu eviduje dle IAS/IFRS v tomto fondu.

6.10 Krátkodobé a dlouhodobé závazky dle ČPP

Závazky představují významnou část cizích zdrojů podniku. Společnost rozlišuje závazky krátkodobé - splatné do 1 roku od data účetní závěrky, a dlouhodobé - ostatní.

Závazky jsou oceňovány k okamžiku vzniku nominální hodnotou, převzaté závazky podnik účtuje v pořizovacích cenách.

Tab. č. 12: Položky závazků dle ČPP k 31.12.2011 (v tis. Kč)

Položka	31.12.2011 (netto)
Dlouhodobé závazky	12.164.927
<i>Závazky z obchodních vztahů</i>	123.459
<i>Vydané dluhopisy</i>	7.740.000
<i>Jiné závazky</i>	4.301.468
Krátkodobé závazky	8.417.686
<i>Závazky z obchodních vztahů</i>	4.691.535
<i>Závazky k zaměstnancům</i>	437.507
<i>Závazky ze soc. zabezpečení a zdravotního pojištění</i>	214.046
<i>Daňové závazky a dotace</i>	83.815
<i>Krátkodobé přijaté zálohy</i>	172.727
<i>Vydané dluhopisy</i>	2.000.000

Položka	31.12.2011 (netto)
<i>Dohadné účty pasivní</i>	807.050
<i>Jiné závazky</i>	11.006

Zdroj: Účetní závěrka společnosti [23]

Společnost přijala dlouhodobou půjčku od podniku Eurofima na nákup kolejových vozidel, její výše činila k 31.12.2011 4.256.948 tis. Kč a kapitalizované úroky 12.259 tis. Kč.

Dluhopisům za 2 mld. Kč emitovaným v roce 2009 končí splatnost v roce 2012, proto jsou vykázány mezi krátkodobými závazky. Výše kapitalizovaných úroků činila 33.454 tis. Kč. Jak již bylo řečeno v kapitole 6.1, ČD, a. s. emitovaly v červnu 2011 pětileté eurobondy s nominální hodnotou 300 mil. EUR s kupónem 4,5 % p. a. Výše kapitalizovaných úroků dosáhla 72.125 tis. Kč. Další dlouhodobé závazky představují stavební investice a závazek z titulu smlouvy o nájmu části společnosti Dopravnímu zdravotnictví, a. s.

Přijaté zálohy jsou tvořeny zejména zálohami na nájemné. Součástí krátkodobých závazků jsou i dohadné účty pasivní, v jejichž rámci společnost eviduje poplatky za zařazení zahraničních vozů do vlaků ČD na území ČR, nevyfakturované dodávky a časové rozlišení leasingových splátek.

V následující tabulce je uveden přehled bankovních úvěrů a výpomocí k 31.12.2011. Úvěry jsou evidovány v nominální hodnotě. Mezi krátkodobé úvěry společnost řadí i část úvěrů dlouhodobých splatných do 1 roku od data účetní závěrky.

Tab. č. 13: Položky bankovních úvěrů a výpomocí dle ČPP k 31.12.2011 (v tis. Kč)

Položka	31.12.2011 (netto)
Dlouhodobé bankovní úvěry	528.761
Krátkodobé bankovní úvěry	264.381
Krátkodobé finanční výpomoci	2.556.573

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2011 [23]

Dlouhodobou úvěrovou smlouvu v celkové výši 92.065 tis. EUR uzavřely ČD, a. s. s konsorciem bank vedených Československou obchodní bankou, a. s. k financování obnovy vozového parku. K 31.12.2011 bylo splaceno 61.323 tis. EUR, celkový úvěrový rámec bude umožněn v listopadu 2014. Za úvěr se zaručilo Ministerstvo financí ČR.

Krátkodobé bankovní úvěry jsou tvořeny částí dlouhodobého úvěru splatného do 1 roku od data účetní závěrky. Krátkodobé výpomoci představují finanční prostředky získané emisí krátkodobých směnec. Společnost plánuje v budoucnu směnky refinancovat dlouhodobými zdroji.

6.11 Komparace krátkodobých a dlouhodobých závazků

Koncepční rámec definuje závazek jako současnou povinnost existující na základě minulých skutečností, jeho vyrovnání bude spojeno se snížením ekonomického prospěchu a lze jej spolehlivě ocenit.

Tab. č. 14: Komparace položek cizích zdrojů dle ČPP a dle IAS/IFRS k 31.12.2011 (v tis. Kč)

Položka	IAS/IFRS (netto)	ČPP (netto)	Rozdíl
Závazky z obchodních vztahů - dlouhodobé	123.459	123.459	0
Závazky z obchodních vztahů - krátkodobé	5.342.009	4.691.535	650.474
Závazky k zaměstnancům	717.215	437.507	279.708
Závazky ze soc. zabezpečení a zdravotního pojištění	214.046	214.046	0
Krátkodobé přijaté zálohy	172.727	172.727	0
Vydané dluhopisy - dlouhodobé	7.863.509	7.740.000	123.509
Vydané dluhopisy - krátkodobé	1.993.924	2.000.000	- 6.076

Položka	IAS/IFRS (netto)	ČPP (netto)	Rozdíl
Dlouhodobé bankovní úvěry	528.761	528.761	0
Krátkodobé úvěry	264.381	264.381	0
Krátkodobé finanční výpomoci	2.556.573	2.556.573	0

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2011 [23], [24]

Literatura [3] uvádí, že dlouhodobé závazky mají být vykázány v současné hodnotě budoucích peněžních odtoků, podnik však pod touto položkou eviduje finanční závazky - všechny závazky z obchodních vztahů (tak jak je chápou ČPP) klasifikuje jako krátkodobé. Tato skutečnost zapříčiňuje odchylku u krátkodobých závazků z obchodních vztahů, neboť existuje více transakcí, které jsou v rozvaze podle IAS/IFRS odlišně klasifikovány (např. ostatní závazky x ostatní finanční závazky). Společnost také (podobně jako u dohadných účtů aktivních) vykazuje v rámci krátkodobých závazků z obchodních vztahů dohadné účty pasivní, protože IAS/IFRS tuto problematiku neřeší.

Výdaje na úhradu závazků k zaměstnancům se dle ČPP i IAS/IFRS uznávají jako náklad do období, s nímž časově a věcně souvisí. IAS 19 - Zaměstnanecké požitky však specifikuje další požadavky - společnost pod touto položkou vykazuje rovněž výdaje na ostatní zaměstnanecké požitky z titulu kolektivní smlouvy. Přírůstek závazků v rozvaze IAS/IFRS se vykazuje poté, co zaměstnanci vykonají služby, na jejichž základě jim vzniká na požitky nárok. Rozdíl u závazků k zaměstnancům tvoří kumulovaná hodnota sociálního fondu.

V rozvaze dle IAS/IFRS se leasingový vztah zachycuje obdobně jako úvěr či půjčka. Došlo tedy k formální změně, kdy se krátkodobé (377.180 tis. Kč) i dlouhodobé závazky (3.149.882 tis. Kč) z finančního leasingu vykážou coby „úvěry a půjčky“. Podobná situace nastává i v případě emitovaných dluhopisů.

Odchylka zjištěná u dlouhodobých vydaných dluhopisů vychází z požadavku auditora účetní závěrky, aby rozvaha dle IAS/IFRS obsahovala časové rozlišení dluhopisů. Výsledná hodnota 123.509 tis. Kč je dána součtem konečných stavů účtů „výdaje příštích období“ (181.763 tis. Kč) a „náklady příštích období“ (- 58.254 tis. Kč).

Obdobná situace nastává u krátkodobých vydaných dluhopisů, kdy výdaje příštích období představují částku 4.931 tis. Kč a náklady příštích období - 11.008 tis. Kč.

7 Komparace vybraných položek účetní závěrky a základních ukazatelů finanční analýzy

V následujícím textu bude provedeno srovnání vybraných položek rozvah dle IAS/IFRS a ČPP k 31.12.2011 a sestaveny základní ukazatele finanční analýzy. Vzorce jednotlivých ukazatelů již byly definovány v kapitole 5.2, proto zde již nebudou uvedeny.

Tab. č. 15: Komparace vybraných položek účetní závěrky společnosti ČD, a. s. dle IAS/IFRS a ČPP k 31.12.2011 (v tis. Kč)

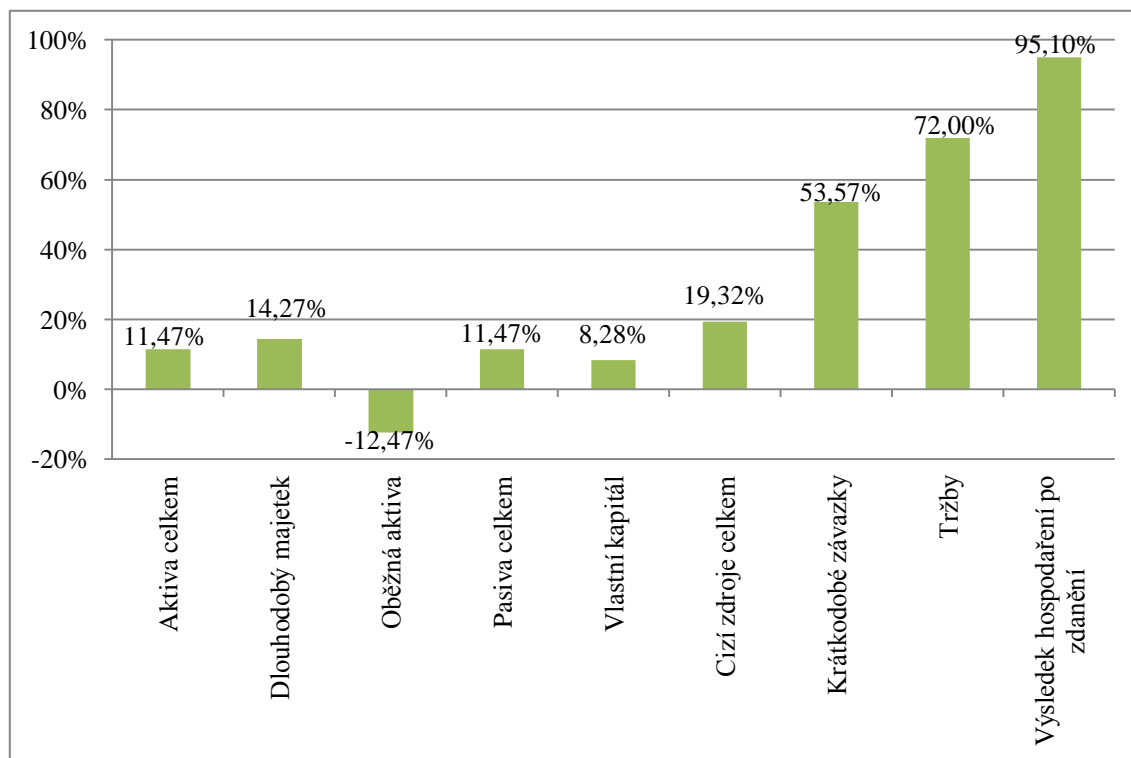
Položka	IAS/IFRS (netto)	ČPP (netto)	Relativní rozdíl (v %)
Aktiva celkem	73.112.295	65.588.380	11,47 %
Dlouhodobý majetek	67.614.505	59.168.411	14,27 %
Oběžná aktiva	5.497.790	6.280.937	- 12,47 %
Pasiva celkem	73.112.295	65.588.380	11,47 %
Vlastní kapitál	44.067.831	40.697.701	8,28 %
Cizí zdroje celkem	29.044.464	24.341.560	19,32 %
Krátkodobé závazky	12.926.946	8.417.686	53,57 %
Tržby	19.122.209	11.117.469	72,00 %
Výsledek hospodaření po zdanění	314.654	161.282	95,10 %

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2011 [23], [24]

Z tabulky č. 15 vyplývá, že hodnoty rozvahových položek vykázaných podle IAS/IFRS jsou obecně vyšší než podle ČPP. Částka aktiv a pasiv je vyšší o 11,47 %, v absolutní hodnotě se jedná o částku přesahující 7,5 mld. Kč. Ve skupině aktiv byl nejvýznamnější rozdíl zaznamenán u dlouhodobého majetku (14,27 %, absolutně 8.446.094 tis. Kč), v pasivech u krátkodobých závazků (53,57 %, absolutně

4.509.260 tis. Kč). Odchylnka zjištěná u položky „tržby“ nebude objasňována, neboť se jedná o problematiku přesahující rámec této práce.

Obr. č. 4: Grafické znázornění relativních rozdílů mezi vykázanými položkami společnosti ČD, a. s. (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

7.1 Sestavení základních ukazatelů finanční analýzy

Běžná likvidita

$$\text{Běžná likvidita}_{\text{ČPP}} = \frac{6.280.937}{8.417.686} = 0,75 \quad (1)$$

$$\text{Běžná likvidita}_{\text{IAS/IFRS}} = \frac{5.497.790}{12.926.946} = 0,43 \quad (1)$$

Ukazatel běžné likvidity je velmi obecný a nemusí vždy znamenat horší schopnost splácet své závazky, přesto může být rozdíl 0,32 pro investory a ostatní uživatele účetní závěrky poměrně významný.

Nižší hodnota oběžných aktiv v rozvaze dle IAS/IFRS je způsobena také vykázáním významných náhradních dílů mezi dlouhodobým hmotným majetkem a odlišnou klasifikací některých pohledávek. V případě, že je hodnota významných náhradních dílů

vysoká, způsobí zkreslení ukazatele běžné likvidity zjišťovaného z dat rozvahy dle ČPP, což může negativně ovlivnit rozhodování investorů a dalších.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

$$\text{ROE}_{\text{ČPP}} = \frac{161.282}{40.697.701} * 100 = 0,40 \% \quad (2)$$

$$\text{ROE}_{\text{IAS/IFRS}} = \frac{314.654}{44.067.831} * 100 = 0,71 \% \quad (2)$$

Tento ukazatel napovídá, jak efektivně podnik zhodnocuje prostředky, které do něj vložili vlastníci či akcionáři. V roce 2011 vzrostl výsledek hospodaření především díky zmíněnému obchodu se SŽDC a v tomto roce se dle údajů z účetní závěrky dle ČPP z každé investované koruny vrátilo akcionářům 0,40 Kč. Údaje účetní závěrky dle IAS/IFRS přináší pozitivnější pohled na zhodnocení vložených prostředků - akcionář by měl z každé investované koruny obdržet o 0,31 Kč více.

Výsledek hospodaření vykázaný dle IAS/IFRS se liší kvůli úpravám nastíněným v kapitole 6.9, a má dopad i do vlastního kapitálu uvedeného ve jmenovateli. Odlišné hodnoty vlastního kapitálu ovlivnil i rozdílný pohled na zařazení „sociálního fondu“ a s tím spojená rozdílná výše emisního ážia. Pohled IAS/IFRS na problematiku sociálního fondu se zdá být racionálnější než pojetí dle ČPP, protože podnik tyto zdroje nepoužívá k financování vlastní činnosti, nýbrž jsou určeny zaměstnancům.

Obrat aktiv

$$\text{Obrat aktiv}_{\text{ČPP}} = \frac{11.117.469}{65.588.380} = 0,17 \quad (3)$$

$$\text{Obrat aktiv}_{\text{IAS/IFRS}} = \frac{19.122.209}{73.112.295} = 0,26 \quad (3)$$

Ukazatel vypočítaný z hodnot podle IAS/IFRS opět nabízí uživatelům lepší výsledek. Obrat aktiv vypočtený z údajů ČPP závěrky naznačuje, že celková aktiva se během hospodářského roku 2011 přeměnila v tržby 17krát, zatímco dle údajů získaných z IAS/IFRS závěrky 26krát.

Rozdíl mezi vypočtenými hodnotami obrátů aktiv je dán mimo jiné i odlišným pohledem ČPP a IAS/IFRS na finanční leasing. Skutečnost, že ČPP požadují, aby byl předmět finančního leasingu zobrazen pouze v podrozvahové evidenci, zatímco dle IAS/IFRS o něm účetní jednotka účtuje jako o majetku a vykazuje jej v rozvaze, působí,

že aktiva v závěrkách sestavených dle ČPP jsou podhodnocena. U společnosti ČD, a. s. jde o částku vyšší než 3.700.000 tis. Kč. Přístup IAS/IFRS k této problematice tak lze označit jako věrněji zobrazující skutečnost.

Logičtější je také v IAS/IFRS pojetí dlouhodobých pohledávek. Stejně jako v ČPP jsou dlouhodobé pohledávky chápány jako aktivum, které bude podnik evidovat po dobu delší než jeden rok a není tedy důvod jej řadit mezi oběžný majetek.

Celková zadluženost

$$\text{Celková zadluženost}_{\text{ČPP}} = \frac{24.341.560}{65.588.380} * 100 = 37,11 \% \quad (4)$$

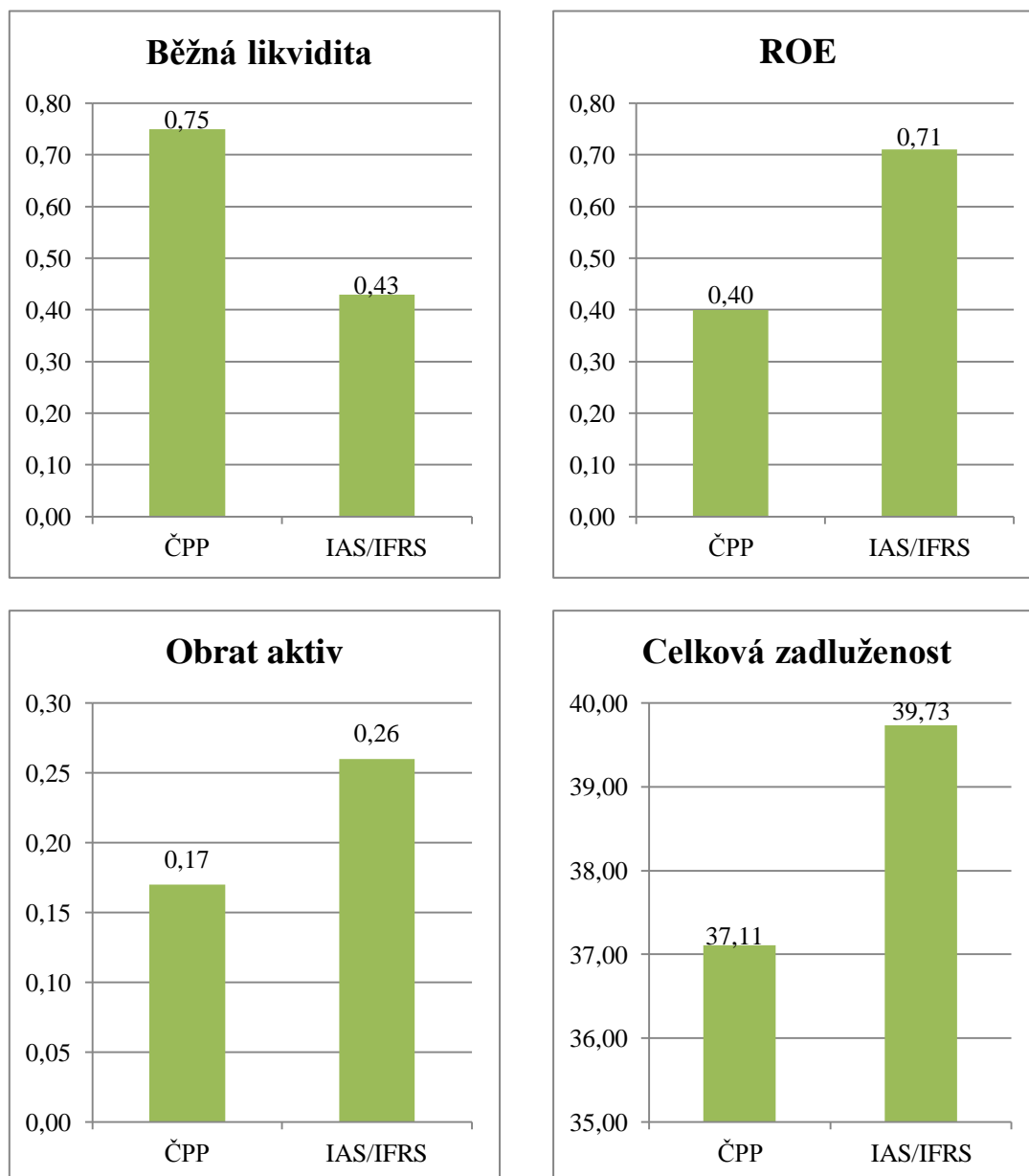
$$\text{Celková zadluženost}_{\text{IAS/IFRS}} = \frac{29.044.464}{73.112.295} * 100 = 39,73 \% \quad (4)$$

Ukazatel celkové zadluženosti měří míru krytí aktiv podniku cizími zdroji. Doporučuje se, aby podíl aktiv financovaných vlastním kapitálem byl vyšší než podíl financovaný cizím kapitálem. I přesto, že celková zadluženost zjištěná dle IAS/IFRS je o 2,62 % vyšší než dle ČPP, riziko pro věřitele je stále přijatelné.

Odchylka hodnot celkové zadluženosti je taktéž mimo jiné způsobená zkresleným pohledem ČPP na dlouhodobá aktiva, stejně jako u ukazatele obratu aktiv. Dále je důležité zmínit odlišné zařazení sociálního fondu či vykázání kumulovaných zisků, které ČPP chápou odlišně od IAS/IFRS.

Pro přehlednější srovnání dosažených výsledků jsou uvedeny následující grafy.

Obr. č. 5: Grafické znázornění rozdílů mezi ukazateli finanční analýzy společnosti ČD a. s.

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Rozdíl mezi hodnotami běžné likvidity ve výši 0,32 lze označit za velmi výrazný a zkreslující pro uživatele účetní závěrky sestavené dle ČPP, v níž je hodnota oběžných aktiv oproti vykázání dle IAS/IFRS nadhodnocena. Ukazatel rentability vlastního kapitálu vypočtený z výkazů sestavených na základě ČPP je o 0,31 % vyšší než u výpočtu na základě dat IAS/IFRS. Dále je z grafu patrná odchylka ukazatele obratu

aktiv ve výši 0,09 a nepříliš výrazný rozdíl 2,26 % u celkové zadluženosti. V následující kapitole bude ověřeno, zda podobné závěry přinese výpočet ukazatelů finanční analýzy z výkazů jiného podnikatelského subjektu.

7.2 Ověření zjištěných výsledků finanční analýzy

Pro větší vypovídací schopnost dosažených výsledků budou vypočteny stejné finanční ukazatele i z výkazů jiného podnikatelského subjektu. Vybraným podnikem je dceřiná společnost ČD, a. s. - ČD Cargo, a. s., která vznikla v roce 2007 a poskytuje železniční přepravu zboží a s tím související služby. Proces implementace IAS/IFRS do podnikového systému SAP začal v roce 2010 a byl ukončen o rok později. První účetní závěrka sestavená na základě IAS/IFRS byla zveřejněna v roce 2012 a z té bude nadále vycházeno.

Následující tabulka zobrazuje přehled položek účetní závěrky potřebných pro výpočet ukazatelů finanční analýzy a rozdíly způsobené vykázáním dle ČPP a IAS/IFRS.

Tab. č. 16: Komparace vybraných položek účetní závěrky společnosti ČD Cargo, a. s. dle IAS/IFRS a ČPP k 31.12.2012 (v tis. Kč)

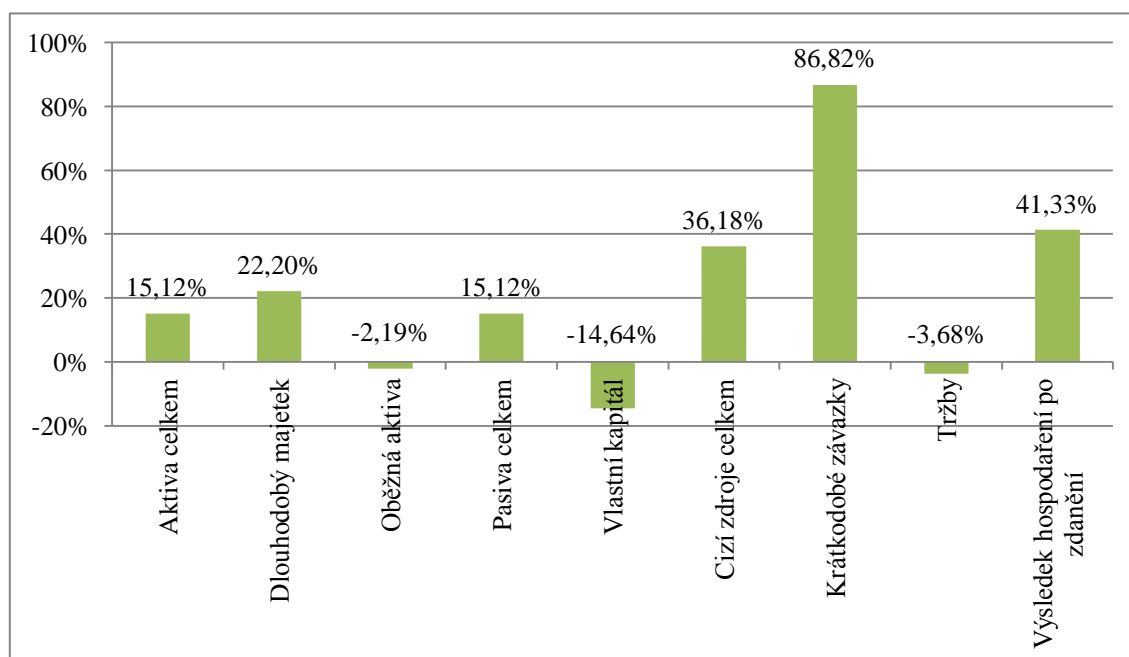
Položka	IAS/IFRS (netto)	ČPP (netto)	Relativní rozdíl (v %)
Aktiva celkem	17.189.915	14.932.136	15,12 %
Dlouhodobý majetek	14.972.501	12.252.518	22,20 %
Oběžná aktiva	2.217.414	2.267.050	- 2,19 %
Pasiva celkem	17.189.915	14.932.136	15,12 %
Vlastní kapitál	5.163.405	6.049.221	- 14,64 %
Cizí zdroje celkem	12.026.510	8.831.110	36,18 %
Krátkodobé závazky	6.431.631	3.442.750	86,82 %

Položka	IAS/IFRS (netto)	ČPP (netto)	Relativní rozdíl (v %)
Tržby	13.415.264	13.928.088	- 3,68 %
Výsledek hospodaření po zdanění	- 809.507	- 1.958.786	41,33 %

Zdroj: Účetní závěrka společnosti 2012 [25]

Odchytky mezi jednotlivými položkami se příliš neliší od těch zjištěných v účetní závěrce ČD, a. s. Potvrdila se zde domněnka, že dlouhodobá aktiva jsou v rozvaze sestavené dle ČPP podhodnocená (např. kvůli nevykázanému majetku z finančního leasingu), naopak oběžný majetek je dle IAS/IFRS evidován v nižších hodnotách (např. kvůli významným náhradním dílům). Jedinou odlišností od účetní závěrky ČD, a. s. jsou záporné hodnoty odchylek u položek vlastního kapitálu a tržeb.

Obr. č. 6: Grafické znázornění relativních rozdílů mezi vykázanými položkami společnosti ČD Cargo, a. s. (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Běžná likvidita

$$\text{Běžná likvidita}_{\text{ČPP}} = \frac{2.267.050}{3.442.750} = 0,66 \quad (1)$$

$$\text{Běžná likvidita}_{\text{IAS/IFRS}} = \frac{2.217.414}{6.431.631} = 0,34 \quad (1)$$

Stejně jako v případě běžné likvidity ČD, a. s. i společnost ČD Cargo, a. s. dosahuje vyšší hodnoty tohoto ukazatele v případě výpočtu na základě rozvahy sestavené dle ČPP. Obecně lze tedy říci, že ukazatel vypočtený z finančních výkazů v souladu s ČPP je vůči ukazateli zjištěnému na základě IAS/IFRS nadhodnocený.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

$$\text{ROE}_{\text{ČPP}} = \frac{-1.958.786}{6.049.221} * 100 = -32,38 \% \quad (2)$$

$$\text{ROE}_{\text{IAS/IFRS}} = \frac{-809.507}{5.163.405} * 100 = -15,68 \% \quad (2)$$

Záporná hodnota ROE je způsobená nepříznivým čistým výsledkem hospodaření v běžném účetním období. I přes negativní hodnotu čistého výsledku hospodaření však hodnoty z účetní závěrky dle IAS/IFRS znamenají lepší výsledek pro akcionáře než ze závěrky dle ČPP. Porovnání ukazatelů ROE u podniku ČD, a. s. přineslo stejný závěr.

Obrat aktiv

$$\text{Obrat aktiv}_{\text{ČPP}} = \frac{13.928.088}{14.932.136} = 0,93 \quad (3)$$

$$\text{Obrat aktiv}_{\text{IAS/IFRS}} = \frac{13.415.264}{17.189.915} = 0,78 \quad (3)$$

Společnost ČD Cargo, a. s. vykazuje vysoký obrat aktiv, ukazatel vypočítaný na základě účetní závěrky dle ČPP naznačuje, že aktiva se během účetního období přemění v tržby 93krát, zatímco na základě údajů dle IAS/IFRS pouze 78krát. Naopak u podniku ČD, a. s. je ukazatel obratu aktiv zjištěný z účetní závěrky IAS/IFRS vyšší než dle ČPP. Nelze tedy jednoznačně konstatovat, že obrat aktiv dosahuje vždy vyšších hodnot, pokud je počítán z údajů finančních výkazů sestavených v souladu IAS/IFRS.

Celková zadluženost

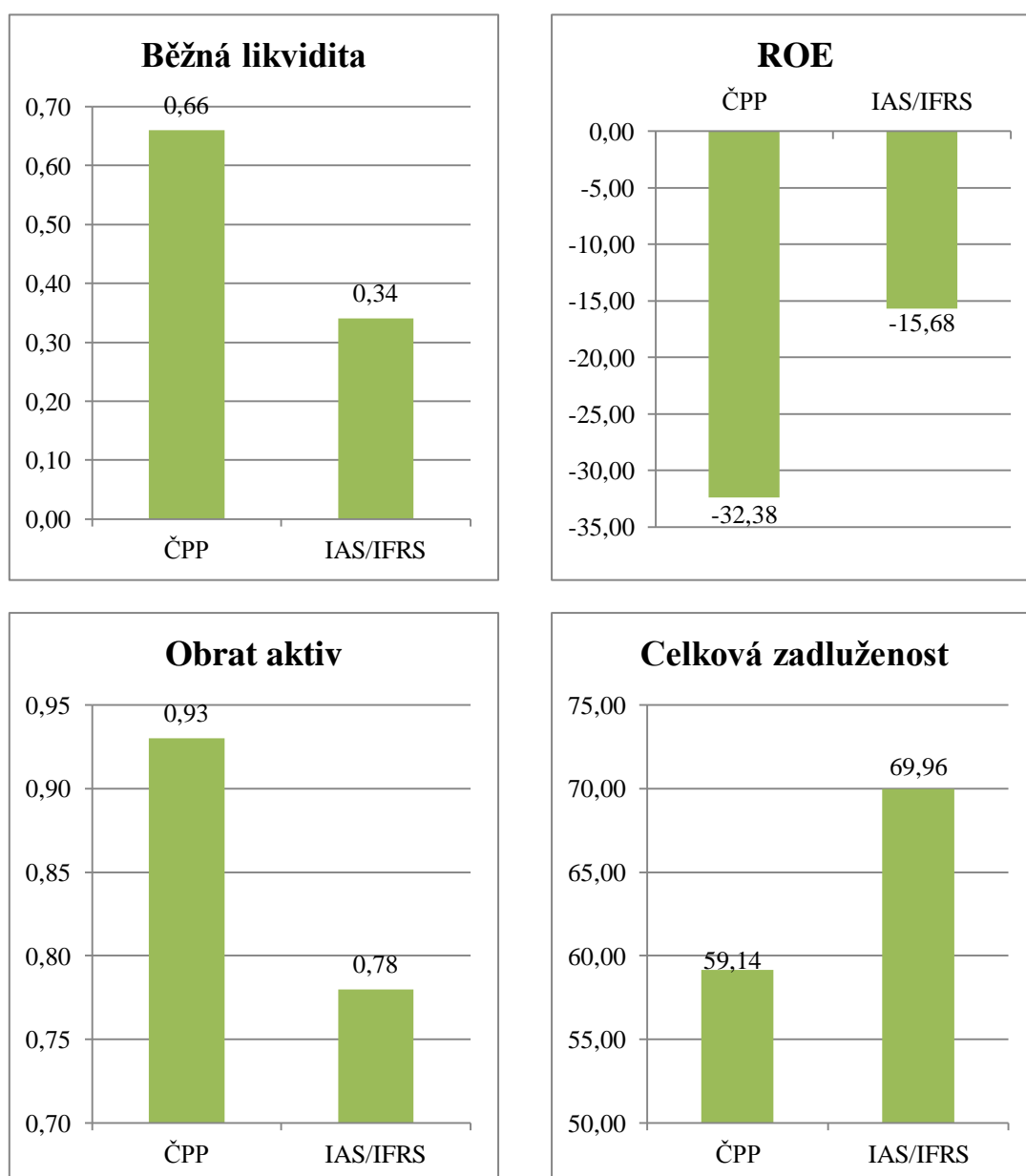
$$\text{Celková zadluženost}_{\text{ČPP}} = \frac{8.831.110}{14.932.136} * 100 = 59,14 \% \quad (4)$$

$$\text{Celková zadluženost}_{\text{IAS/IFRS}} = \frac{12.026.510}{17.189.915} * 100 = 69,96 \% \quad (4)$$

Hodnota celkové zadluženosti v obou případech překročila doporučovanou 50% hranici, podnik tedy hradí větší část svých dlouhodobých aktiv cizími zdroji, což znamená vyšší věřitelské riziko. Stejně jako v případě ČD, a. s. je ukazatel vypočtený z rozvahy dle IAS/IFRS vyšší než dle ČPP, rozdíl se v tomto případě rovná 10,82 %.

I zde jsou pro větší přehlednost zjištěné rozdíly znázorněny graficky.

Obr. č. 7: Grafické znázornění rozdílů mezi ukazateli finanční analýzy společnosti ČD a. s.

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Ukazatel běžné likvidity vypočtený na základě údajů z rozvahy dle IAS/IFRS dosáhl u společnosti ČD Cargo, a. s. podstatně nižší hodnoty než při výpočtu z rozvahy dle ČPP. Potvrdil se tedy předpoklad uvedený v kapitole 7.1, tedy že výpočet v souladu s rozvahou dle ČPP je zavádějící a nadhodnocuje likviditu podniku.

V případě výpočtu rentability vlastního kapitálu došlo opět k situaci, že ukazatel vypočtený na základě údajů dle IAS/IFRS podává příznivější pohled na zhodnocení vloženého kapitálu. U společnosti ČD Cargo, a. s. činil rozdíl mezi $ROE_{\text{ČPP}}$ a $ROE_{\text{IAS/IFRS}}$ 16,64 %, u ČD, a. s. 16,64 %.

Obrat aktiv zjištěný z údajů účetní závěrky dle ČPP je o 15 obrátek vyšší než při výpočtu ze závěrky dle IAS/IFRS, zatímco ve společnosti ČD, a. s. byl počet obrátek vyšší v případě výpočtu na základě výkazů IAS/IFRS. Nelze tedy jednoznačně určit trend mezi dosaženými výsledky, neboť se hodnoty obratu aktiv liší nezávisle na systému, podle kterého byly položky použité k výpočtu vykázány.

Ukazatel celkové zadluženosti dosáhl vyšší hodnoty, počítal-li se z výkazů sestavených dle IAS/IFRS, což potvrzuje výsledky zjištěné i v případě společnosti ČD, a. s.. Rozdíl celkové zadluženosti u ČD Cargo, a. s. činí 10,82 %, u ČD, a. s.

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo charakterizovat a posoudit rozdíly mezi účetní závěrkou sestavenou na základě českých právních předpisů a mezinárodních účetních standardů IAS/IFRS s promítnutím do finanční analýzy. Odlišnosti vybraných položek byly zkoumány u společnosti České dráhy, a. s. působící v oblasti osobní železniční dopravy.

Příčinou počátku celosvětové harmonizace účetnictví se stal rozvoj mezinárodního obchodu a kapitálových trhů a s tím související potřeba uživatelů účetních závěrek získat z finančních výkazů relevantní, srozumitelné a srovnatelné informace. Existují tři harmonizační linie - US GAAP, IAS/IFRS a účetní směrnice EU, přičemž EU některé standardy IAS/IFRS schválila a doporučila svým členským zemím k implementaci. I přes harmonizační snahy však stále existují značné rozdíly mezi národními účetními systémy i systémy vykazování.

V předložené práci byly zjišťovány rozdíly mezi vykazováním vybraných položek rozvahy dle ČPP a IAS/IFRS. Jak vyplývá z výsledků zjištěných v kapitolách 6 a 7, téměř každá rozvahová položka se v rozvahách společnosti sestavených dle ČPP a IAS/IFRS liší. Z demonstrovaných příkladů lze zmínit např. problematiku leasingu. Dle ČPP nájemce eviduje předmět leasingu pouze v podrozvahové evidenci, v účetní závěrce zobrazí závazky z leasingu v pasivech a splátky leasingu v nákladech. Naproti tomu IAS/IFRS požadují, aby nájemce vykázal předmět leasingu v rozvaze coby majetek a odepisoval jej. Tím dochází v závěrkách sestavených dle ČPP k podhodnocení aktiv. V případě společnosti ČD, a. s. jde o částku přesahující 3.700.000 tis. Kč.

Dalším podstatným rozdílem je požadavek IAS/IFRS vykazovat významné náhradní díly mezi dlouhodobým hmotným majetkem. ČPP naopak řadí významné náhradní díly do zásob, což v případě, že je jejich hodnota vysoká, zkresluje ukazatele likvidity. To se potvrdilo i v kapitole 7.1 - ukazatel běžné likvidity vypočítaný na základě údajů ze závěrky dle ČPP byl o 0,32 vyšší než zjištěný z údajů dle IAS/IFRS.

Na základě standardu IFRS 5 - Aktiva držená k prodeji podnik eviduje hmotný majetek, u něhož předpokládá prodej do 1 roku od data účetní závěrky a splňuje dané požadavky. V díkci tohoto standardu eviduje podnik majetek v hodnotě vyšší než 217.000 tis. Kč

mezi oběžnými aktivy, na rozdíl od ČPP, které tato aktiva považují za dlouhodobý majetek.

Práce se také zabývala vlivem odlišného vykazování účetních položek na výsledky základních ukazatelů finanční analýzy. Zjišťovány byly ukazatele běžné likvidity, rentability vlastního kapitálu, obratu aktiv a celkové zadluženosti. Pro lepší posouzení platnosti získaných závěrů byly využity i finanční výkazy společnosti ČD Cargo, a. s. a na jejich základě sestaveny stejné ukazatele.

Ukazatel běžné likvidity vypočtený na základě údajů z rozvahy dle IAS/IFRS dosáhl u obou společností podstatně nižší hodnoty než při výpočtu z rozvahy dle ČPP. Investoři a jiní uživatelé účetní závěrky sice pro svá rozhodování obvykle používají sofistikovanější metody a ukazatele, avšak přesto je výpočet v souladu s rozvahou dle ČPP zavádějící a nadhodnocuje likviditu podniku. Rentabilita vlastního kapitálu zjištěná z položek výkazů sestavených v souladu s IAS/IFRS naopak poskytuje investorům příznivější informace o výkonnosti firmy než dle ČPP. Ve společnosti ČD, a. s. činil rozdíl mezi $ROE_{\text{ČPP}}$ a $ROE_{\text{IAS/IFRS}}$ 24 %, v ČD Cargo, a. s. 16,64 %. U ukazatele obratu aktiv nelze jednoznačně určit trend mezi dosaženými výsledky, neboť se hodnoty liší nezávisle na systému, podle kterého byly položky čitatele a jmenovatele vykázány. Celková zadluženost u obou podniků byla vyšší, počítala-li se z výkazů sestavených dle IAS/IFRS. V případě společnosti ČD, a. s. byl zjištěn rozdíl pouze 2,62 %, rozdíl u ČD Cargo, a. s. (10,82 %) však již může být pro investory a další uživatele finančních výkazů zavádějící. Na základě identifikovaných odlišností a provedených výpočtů lze říci, že účetní závěrka sestavená v souladu s IAS/IFRS přináší přesnější a pravdivější informace o finanční pozici a výkonnosti podniku než závěrka sestavená na základě ČPP.

Seznam tabulek a obrázků

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Schéma schválení standardu nebo interpretace v EU	12
Obr. č. 2: Model pořizovací ceny	33
Obr. č. 3: Model přecenění	33
Obr. č. 4: Grafické znázornění relativních rozdílů mezi vykázanými položkami společnosti ČD, a. s. (v %).......	66
Obr. č. 5: Grafické znázornění rozdílů mezi ukazateli finanční analýzy společnosti ČD, a. s.	69
Obr. č. 6: Grafické znázornění relativních rozdílů mezi vykázanými položkami společnosti ČD Cargo, a. s. (v %)	71
Obr. č. 7: Grafické znázornění rozdílů mezi ukazateli finanční analýzy společnosti ČD Cargo, a. s.	73

Seznam tabulek

Tab. č. 1: Základní rozdíly mezi ČPP a IAS/IFRS	39
Tab. č. 2: Vybrané údaje z účetní závěrky (tis. Kč)	44
Tab. č. 3: Položky dlouhodobého hmotného majetku dle ČPP k 31.12.2011 (tis. Kč)	49
Tab. č. 4: Komparace položek dlouhodobého hmotného majetku dle ČPP a dle IAS/IFRS k 31.12.2011 (v tis. Kč).....	51
Tab. č. 5: Položky dlouhodobého nehmotného majetku dle ČPP k 31.12.2011 (v tis. Kč)	53
Tab. č. 6: Komparace položek dlouhodobého nehmotného majetku dle ČPP a dle IAS/IFRS k 31.12.2011 (v tis. Kč)	54
Tab. č. 7: Výše účetních opravných položek k pohledávkám.....	55
Tab. č. 8: Položky oběžného majetku dle ČPP k 31.12.2011 (v tis. Kč).....	55

Tab. č. 9: Komparace položek oběžného majetku dle ČPP a dle IAS/IFRS k 31.12.2011 (v tis. Kč)	56
Tab. č. 10: Položky vlastního kapitálu dle ČPP k 31.12.2011 (v tis. Kč).....	58
Tab. č. 11: Komparace položek vlastního kapitálu dle ČPP a dle IAS/IFRS k 31.12.2011 (v tis. Kč).....	59
Tab. č. 12: Položky závazků dle ČPP k 31.12.2011 (v tis. Kč)	60
Tab. č. 13: Položky bankovních úvěrů a výpomocí dle ČPP k 31.12.2011 (v tis. Kč).....	61
Tab. č. 14: Komparace položek cizích zdrojů dle ČPP a dle IAS/IFRS k 31.12.2011 (v tis. Kč).....	62
Tab. č. 15: Komparace vybraných položek účetní závěrky společnosti ČD, a. s. dle IAS/IFRS a ČPP k 31.12.2011 (v tis. Kč)	65
Tab. č. 16: Komparace vybraných položek účetní závěrky společnosti ČD Cargo, a. s. dle IAS/IFRS a ČPP k 31.12.2012 (v tis. Kč)	70

Seznam použitých symbolů a zkratk

ARC	Accounting Regulatory Committee (Výbor pro regulaci účetnictví)
CAS	Czech Accounting Standards
ČPP	České právní předpisy
ČR	Česká republika
ČÚS	České účetní standardy
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EFRAG	European Financial Reporting Advisory Group (Evropská poradní skupina pro účetní výkaznictví)
IAS	International Accounting Standards (Mezinárodní účetní standardy)
IASB	International Accounting Standards Board (Rada pro mezinárodní účetní standardy)
IASC	International Accounting Standards Committee (Výbor pro tvorbu mezinárodních účetních standardů)
IASCF	International Accounting Standards Committee Foundation (Nadace Výboru pro mezinárodní účetní standardy)
IFRS	International Financial Reporting Standards (Mezinárodní standardy účetního výkaznictví)
ROE	Return on Equity (Rentabilita vlastního kapitálu)
SARG	Standard Advice Review Group (Skupina pro posouzení doporučení standardů)
US GAAP	US General Accepted Accounting Principles (Americké Všeobecně uznávané účetní principy)

Seznam použité literatury

Knižní publikace

- [1] DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 3. aktualizované a rozšířené vydání, Brno: Computer Press, 2011, 327 s., ISBN 978-80-251-3652-2
- [2] FICBAUER, Jiří. *Mezinárodní účetní standardy a daňové systémy*. 5. aktualizované vydání, Ostrava: Key Publishing, 2012, 174 s., ISBN 978-80-7418-143-6
- [3] HINKE, Jana. *IAS/IFRS a vykazání finanční pozice podniku*. 1. vydání, Praha: Alfa Nakladatelství, 2013, 142 s., ISBN 978-80-87197-65-3
- [4] *International financial reporting standard foundation. A guide through international financial reporting standards: as issued at 1 July 2012*. London: IFRS foundation, 2012. ISBN 978-1-907877-64-3, 978-1-907877-65-0
- [5] JÍLEK, Josef., SVOBODOVÁ, Jitka. *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví 2013*. 3. vydání, Praha: Grada Publishing, 2013, 448 s., ISBN 978-80-247-8430-4
- [6] KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 19. aktualizované vydání, Praha: Polygon, 2009, 440 s., ISBN 978-80-7273-156-5
- [7] KOVANICOVÁ, Dana. *Jak porozumět světovým, evropským a českým účetním výkazům*. 1. vydání, Praha: Polygon, 2004, 284 s., ISBN 80-7273-095-9
- [8] KRUPOVÁ, Lenka. *IFRS: Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. 1. vydání, Praha: VOX, 2009, 804 s., ISBN 978-80-86324-76-0
- [9] PASEKOVÁ, Marie., STROUHAL, Jiří. *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS) v praktických aplikacích: studijní pomůcka pro distanční studium*. 1. vydání, Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2012, 206 s., ISBN 978-80-7454-151-3

Internetové zdroje

- [10] *Financování vlaků.* [online] [cit. 16.3.2014]. Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/byznys/cesko/ceske-drahy-uspesne-prodaly-dluhopisy-za-7-2-miliardy-korun_205113.html#.Uxs3svl5MrU
- [11] *Personalistika v číslech.* [online] [cit. 16.3.2014]. Dostupné z: <http://www.ceskedrahy.cz/assets/skupina-cd/personalistika/personalistika-v-cislech/pocty-zamestnancu.pdf>
- [12] *Ratingové hodnocení České republiky.* [online] [cit. 16.3.2014]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/zpravy_o_inflaci/2011/2011_IV/box_a_pri_lohy/zoi_2011_IV_box_2.html
- [13] *Tiskové zprávy.* [online] [cit. 16.3.2014]. Dostupné z: <http://www.ceskedrahy.cz/tiskove-centrum/tiskove-zpravy/-2764/>

Právní předpisy

- [14] *České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/200 Sb.* [online] [cit. 10.9.2013]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/finance/ucetnictvi/ceske-ucetni-standardy/podnikatele/>
- [15] *Vyhláška 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.* [online] [cit. 10.9.2013]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto-v2002-500/>
- [16] *Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.* [online] [cit. 10.9.2013]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcanzak/>
- [17] *Zákon č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty (SŽDC) a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů.* [online] [cit. 12.3.2014]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=53141&nr=77~2F2002&rpp=15#local-content>

- [18] *Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).* [online] [cit. 10.9.2013]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/stavebni/uvod.aspx>
- [19] *Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.* [online] [cit. 10.9.2013]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>
- [20] *Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.* [online] [cit. 10.9.2013]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/>

Ostatní zdroje

- [21] *Prospekt Dluhopis České dráhy, a. s. var/2018.* Praha: Československá obchodní banka, a. s., 2013
- [22] *Smlouva o závazku veřejné služby v drážní osobní dopravě ve veřejném zájmu na zajištění dopravních potřeb státu na období od 1.1.2010 do konce platnosti JŘ 2018/2019, včetně Dodatku č. 1, 2, 3 a 4.* Praha: Ministerstvo dopravy ČR, 2010
- [23] *Účetní závěrka k 31. prosinci 2011.* Praha: České dráhy, a. s., 2012
- [24] *Účetní závěrka dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví upravených právem evropských společenství a zpráva nezávislého auditora k prosinci 2011.* Praha: České dráhy, a. s., 2012
- [25] *Výroční zpráva ČD Cargo, a. s. za rok 2012.* Praha: ČD Cargo, 2013

Seznam příloh

Příloha A: Rozvaha společnosti České dráhy, a. s. dle ČPP, 2011

Příloha B: Rozvaha společnosti České dráhy, a. s. dle IAS/IFRS, 2011

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty společnosti České dráhy, a. s. dle ČPP, 2011

Příloha D: Výsledovka a výkaz o úplném výsledku společnosti České dráhy, a. s., 2011

Příloha E: Struktura Skupiny ČD

Příloha F: Účtový rozvrh pro podnikatele

Příloha A: Rozvaha společnosti České dráhy, a. s. dle ČPP

		31.12.2011			31.12.2010
		Brutto	Korekce	Netto	Netto
ROZVAHA					
v plném rozsahu					
k datu					
31.12.2011					
(v tisících Kč)					
					České dráhy, a.s.
					IČ 709 94 226
					Nábřeží L. Svobody 1222
					110 15 Praha 1
	AKTIVA CELKEM	100 291 748	34 703 368	65 588 380	58 392 565
B.	Dlouhodobý majetek	93 771 615	34 603 204	59 168 411	54 495 283
<i>B.I.</i>	<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	<i>2 976 552</i>	<i>2 628 607</i>	<i>347 945</i>	<i>414 706</i>
B.I.2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	95 907	95 907		520
B.I.3.	Software	494 573	460 788	33 785	102 082
B.I.4.	Ocenitelná práva	2 249 682	2 071 152	178 530	179 910
B.I.6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	760	760		
B.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	135 630		135 630	132 194
<i>B.II.</i>	<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	<i>80 002 267</i>	<i>31 969 408</i>	<i>48 032 859</i>	<i>43 414 791</i>
B.II.1.	Pozemky	6 283 531	3 860	6 279 671	6 389 966
B.II.2.	Stavby	17 341 935	8 522 376	8 819 559	8 886 809
B.II.3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	50 837 206	23 443 038	27 394 168	24 202 209
B.II.6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	4 153	134	4 019	3 758
B.II.7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1 261 299		1 261 299	913 767
B.II.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	4 274 143		4 274 143	3 018 282
<i>B.III.</i>	<i>Dlouhodobý finanční majetek</i>	<i>10 792 796</i>	<i>5 189</i>	<i>10 787 607</i>	<i>10 665 786</i>
B.III.1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	10 359 174		10 359 174	10 242 595
B.III.2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	160 593		160 593	155 443
B.III.3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	273 029	5 189	267 840	267 748
C.	Oběžná aktiva	6 381 101	100 164	6 280 937	3 815 333
<i>C.I.</i>	<i>Zásoby</i>	<i>1 515 129</i>	<i>7 786</i>	<i>1 507 343</i>	<i>1 717 359</i>
C.I.1.	Materiál	1 510 814	7 786	1 503 028	1 708 941
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary	92		92	1 450
C.I.5.	Zboží	3 985		3 985	3 824
C.I.6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	238		238	3 144
<i>C.II.</i>	<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	<i>453 979</i>	<i>21 982</i>	<i>431 997</i>	<i>61 712</i>
C.II.5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	2 247		2 247	2 502
C.II.7.	Jiné pohledávky	451 732	21 982	429 750	59 210
<i>C.III.</i>	<i>Krátkodobé pohledávky</i>	<i>2 579 067</i>	<i>70 396</i>	<i>2 508 671</i>	<i>1 866 650</i>
C.III.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	971 741	65 044	906 697	648 142
C.III.6.	Stát - daňové pohledávky	713 680		713 680	377 188
C.III.7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	121 596		121 596	130 621
C.III.8.	Dohadné účty aktivní	638 420		638 420	638 393
C.III.9.	Jiné pohledávky	133 630	5 352	128 278	72 306
<i>C.IV.</i>	<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	<i>1 832 926</i>		<i>1 832 926</i>	<i>169 612</i>
C.IV.1.	Peníze	71 890		71 890	52 351
C.IV.2.	Účty v bankách	187 236		187 236	117 261
C.IV.3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	1 573 800		1 573 800	
D. I.	Časové rozlišení	139 032		139 032	81 949
D.I.1.	Náklady příštích období	137 498		137 498	81 319
D.I.3.	Příjmy příštích období	1 534		1 534	630

Příloha A: Rozvaha společnosti České dráhy, a. s. dle ČPP

		31.12.2011	31.12.2010
	PASIVA CELKEM	65 588 380	58 392 565
A.	Vlastní kapitál	40 697 701	40 615 006
<i>A.I.</i>	<i>Základní kapitál</i>	<i>20 000 000</i>	<i>20 000 000</i>
A.I.1.	Základní kapitál	20 000 000	20 000 000
<i>A.II.</i>	<i>Kapitálové fondy</i>	<i>20 479 456</i>	<i>20 561 591</i>
A.II.1.	Emisní ážio	15 900 424	16 070 073
A.II.2.	Ostatní kapitálové fondy	-920 094	-921 182
A.II.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	5 499 126	5 412 700
<i>A.III.</i>	<i>Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku</i>	<i>224 153</i>	<i>211 260</i>
A.III.1.	Zákonný rezervní fond/Nedělitelný fond	92 887	92 420
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	131 266	118 840
<i>A.IV.</i>	<i>Výsledek hospodaření minulých let</i>	<i>-167 190</i>	<i>-167 190</i>
A.IV.2.	Neuhrazená ztráta minulých let	-167 190	-167 190
<i>A.V.</i>	<i>Výsledek hospodaření běžného účetního období (+ -)</i>	<i>161 282</i>	<i>9 345</i>
B.	Cizí zdroje	24 341 560	17 516 816
<i>B.I.</i>	<i>Rezervy</i>	<i>409 232</i>	<i>365 343</i>
B.I.4.	Ostatní rezervy	409 232	365 343
<i>B.II.</i>	<i>Dlouhodobé závazky</i>	<i>12 164 927</i>	<i>6 201 801</i>
B.II.1.	Závazky z obchodních vztahů	123 459	66 951
B.II.6.	Vydané dluhopisy	7 740 000	2 000 000
B.II.9.	Jiné závazky	4 301 468	4 134 850
<i>B.III.</i>	<i>Krátkodobé závazky</i>	<i>8 417 686</i>	<i>7 134 599</i>
B.III.1.	Závazky z obchodních vztahů	4 691 535	4 776 995
B.III.5.	Závazky k zaměstnancům	437 507	833 453
B.III.6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	214 046	363 267
B.III.7.	Stát - daňové závazky a dotace	83 815	131 238
B.III.8.	Krátkodobé přijaté zálohy	172 727	149 779
B.III.9.	Vydané dluhopisy	2 000 000	
B.III.10.	Dohadné účty pasivní	807 050	876 825
B.III.11.	Jiné závazky	11 006	3 042
<i>B.IV.</i>	<i>Bankovní úvěry a výpomoci</i>	<i>3 349 715</i>	<i>3 815 073</i>
B.IV.1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	528 761	770 392
B.IV.2.	Krátkodobé bankovní úvěry	264 381	980 681
B.IV.3.	Krátkodobé finanční výpomoci	2 556 573	2 064 000
C. I.	Časové rozlišení	549 119	260 743
C.I.1.	Výdaje příštích období	356 381	69 612
C.I.2.	Výnosy příštích období	192 738	191 131

Zdroj: Účetní závěrka společnosti dle CAS, 2011

Příloha B: Rozvaha společnosti České dráhy, a. s. dle IAS/IFRS

VÝKAZ O FINANČNÍ SITUACI (ROZVAHA) K 31. PROSINCI 2011

		31.12.2011 v tis. Kč	31.12.2010 v tis. Kč	1.1.2010 v tis. Kč
Pozemky, budovy a zařízení	16	53 399 330	48 185 530	42 435 867
Investice do nemovitostí	17	2 095 000	2 100 440	2 204 523
Nehmotná aktiva	18	347 943	414 706	503 365
Investice do dceřiných a přidružených společností a společných podniků	19	10 821 836	10 819 834	11 125 834
Ostatní finanční aktiva	22	884 782	541 406	480 990
Ostatní aktiva	23	65 614	173 594	194 402
Dlouhodobá aktiva celkem		67 614 505	62 235 510	56 944 981
Zásoby	20	926 362	1 116 735	1 048 777
Pohledávky z obchodních vztahů	21	1 508 777	1 766 113	1 494 704
Daňové pohledávky		357	357	0
Ostatní finanční aktiva	22	122 175	65 026	39 732
Ostatní aktiva	23	889 314	586 019	523 138
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	31	1 832 926	169 612	1 975 184
Aktiva držena k prodeji	15	217 879	187 768	477 957
Krátkodobá aktiva celkem		5 497 790	3 891 630	5 559 492
AKTIVA CELKEM		73 112 295	66 127 140	62 504 473
Základní kapitál	24	20 000 000	20 000 000	20 000 000
Rezervní a ostatní fondy	24	16 556 983	16 587 992	16 531 014
Nerozdělený zisk		7 510 848	7 196 661	7 248 757
Vlastní kapitál celkem		44 067 831	43 784 653	43 779 771
Úvěry a půjčky	25	15 799 100	9 507 421	8 867 044
Rezervy	26	150 439	469 358	501 265
Ostatní finanční závazky	28	167 979	66 951	59 414
Dlouhodobé závazky celkem		16 117 518	10 043 730	9 427 723
Závazky z obchodních vztahů	27	5 342 009	5 633 230	5 667 891
Úvěry a půjčky	25	5 192 058	3 249 569	455 898
Rezervy	26	480 882	484 302	263 980
Ostatní finanční závazky	28	38 059	19 578	300 147
Ostatní závazky	29	1 873 938	2 912 078	2 609 063
Krátkodobé závazky celkem		12 926 946	12 298 757	9 296 979
PASIVA CELKEM		73 112 295	66 127 140	62 504 473

Zdroj: Účetní závěrka společnosti dle IFRS, 2011

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty společnosti České dráhy, a. s. dle ČPP

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v druhovém členění		České dráhy, a.s. IČ 709 94 226	
období končící k 31.12.2011 (v tisících Kč)		Nábřeží L. Svobody 1222 110 15 Praha 1	
		Období do 31.12.2011	Období do 31.12.2010
I.	Tržby za prodej zboží	14 209	13 796
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	10 048	12 326
+	Obchodní marže	4 161	1 470
II.	Výkony	11 326 657	13 068 685
II.1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	11 117 469	12 855 585
II.2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	-1 358	1 449
II.3.	Aktivace	210 546	211 651
B.	Výkonová spotřeba	11 853 071	11 754 527
B.1.	Spotřeba materiálu a energie	4 679 846	4 643 475
B.2.	Služby	7 173 225	7 111 052
+	Přidaná hodnota	-522 253	1 315 628
C.	Osobní náklady	10 614 935	13 058 322
C.1.	Mzdové náklady	7 676 321	9 531 408
C.2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	5 650	5 820
C.3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	2 520 743	3 034 310
C.4.	Sociální náklady	412 221	486 784
D.	Daně a poplatky	44 295	49 701
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	2 217 244	2 064 559
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	2 022 796	2 098 164
III.1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	1 021 984	1 097 345
III.2.	Tržby z prodeje materiálu	1 000 812	1 000 819
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	1 227 295	1 419 566
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	294 250	485 765
F.2.	Prodaný materiál	933 045	933 801
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	-400 720	-24 833
IV.	Ostatní provozní výnosy	12 757 349	13 017 009
H.	Ostatní provozní náklady	295 593	414 930
*	Provozní výsledek hospodaření	259 250	-551 444
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů		600 400
J.	Prodané cenné papíry a podíly		287 483
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	83 267	67 686
VII.3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	83 267	67 686
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	16 141	2 407
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti		5 189
X.	Výnosové úroky	1 008	963
N.	Nákladové úroky	301 140	95 800
XI.	Ostatní finanční výnosy	409 960	356 038
O.	Ostatní finanční náklady	572 712	70 788
*	Finanční výsledek hospodaření	-363 476	568 234
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	-281	1 999
Q 1.	- splatná	-281	1 999
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-103 945	14 791
XIII.	Mimořádné výnosy	389 940	
R.	Mimořádné náklady	124 713	5 446
*	Mimořádný výsledek hospodaření	265 227	-5 446
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	161 282	9 345
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	161 001	11 344

Zdroj: Účetní závěrka společnosti dle CAS, 2011

Příloha D: Výsledovka a výkaz o úplném výsledku společnosti České dráhy, a. s.

VÝSLEDOVKA ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCE 2011

		Rok končící 31.12.2011 v tis. Kč	Rok končící 31.12.2010 v tis. Kč
POKRAČUJÍCÍ ČINNOSTI			
Tržby z hlavní činnosti *)	5	19 122 209	18 721 875
Ostatní provozní výnosy	6	2 339 413	1 908 696
Výkonová spotřeba *)	7	-9 851 285	-9 599 913
Náklady na zaměstnanecké požitky *)	8	-7 781 759	- 8 349 679
Odpisy a amortizace	9	-3 597 340	-3 270 518
Ostatní provozní zisky *)	10	150 453	104 607
Zisk (ztráta) před úroky a zdaněním *)		381 691	-484 932
Finanční náklady *)	11	-412 734	-144 089
Ostatní zisky (ztráty) *)	12	-50 366	385 074
Ztráta před zdaněním *)		-81 409	-243 947
Daň z příjmů	13	282	-1 999
Ztráta za období z pokračujících činností *)		-81 127	-245 946
UKONČENÉ ČINNOSTI			
Zisk z ukončených činností *)	15	395 781	193 850
Zisk (ztráta) za období		314 654	-52 096

VÝKAZ O ÚPLNÉM VÝSLEDKU ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCE 2011

		Rok končící 31.12.2011 v tis. Kč	Rok končící 31.12.2010 v tis. Kč
Zisk (ztráta) za období		314 654	-52 096
Zajištění peněžních toků		-31 476	56 978
Související daň z příjmů		0	0
Ostatní úplný výsledek za období		-31 476	56 978
Úplný výsledek za období celkem		283 178	4 882

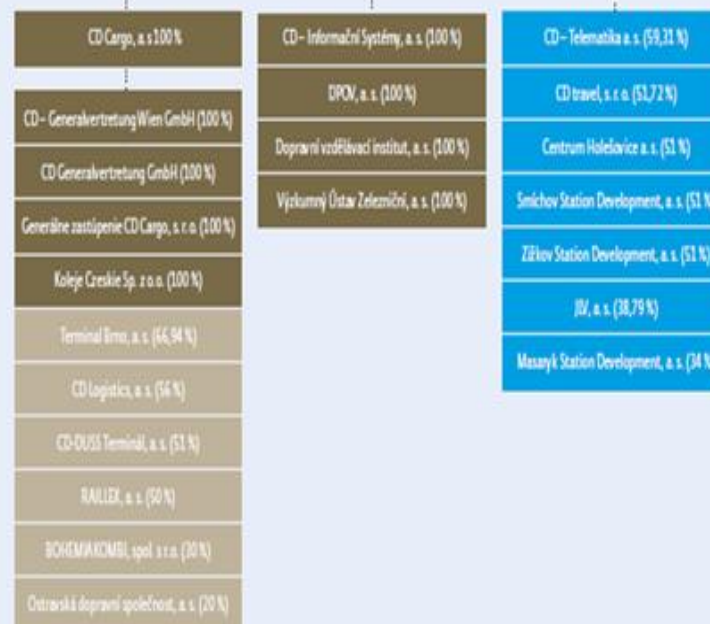
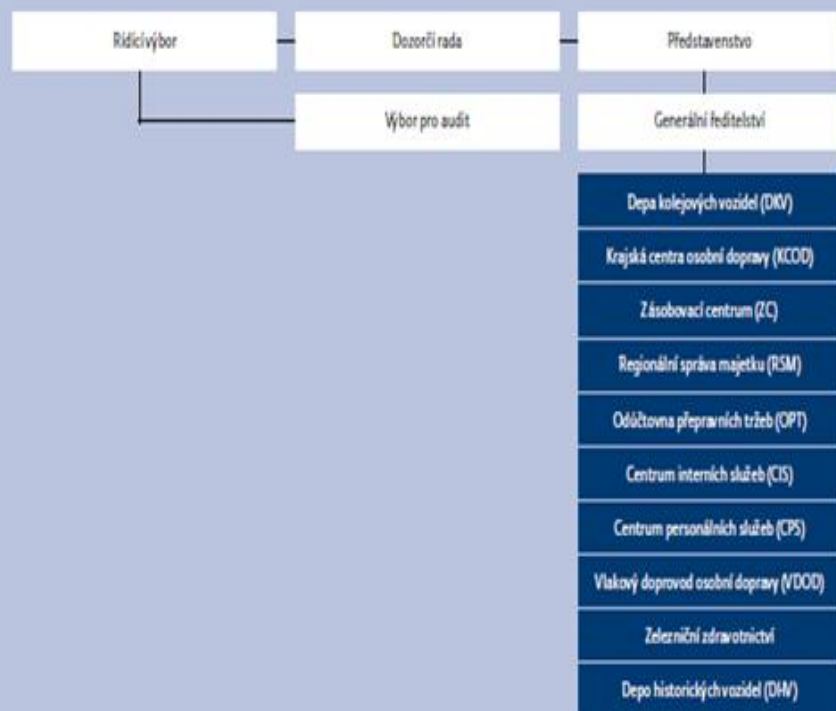
*) Po změně vykazování údajů za rok končící 31.12.2010, viz kapitola 15.3

Zdroj: Účetní závěrka společnosti dle IFRS, 2011

Příloha E: Struktura Skupiny ČD

Konsolidovaná Skupina ČD

České dráhy, a. s.

Příloha F: Účtový rozvrh pro podnikatele

Účtová třída 0 – DLOUHODOBÝ MAJETEK

01 – Dlouhodobý nehmotný majetek

- 011 – Zřizovací výdaje
- 012 – Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- 013 – Software
- 014 – Ocenitelná práva
- 015 – Goodwill
- 019 – Jiný dlouhodobý nehmotný majetek

02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

- 021 – Stavby
- 022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
- 025 – Pěstinecké celky trvalých porostů
- 026 – Dospělá zvířata a jejich skupiny
- 029 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek

03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

- 031 – Pozemky
- 032 – Umělecká díla a sbírky

04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek

- 041 – Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
- 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku
- 043 – Pořízení dlouhodobého finančního majetku

05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

- 051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek

- 052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
- 053 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

06 – Dlouhodobý finanční majetek

- 061 – Podíly v ovládaných a řízených osobách
- 062 – Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem
- 063 – Ostatní cenné papíry a podíly
- 065 – Dluhové cenné papíry držené do splatnosti
- 066 – Půjčky a úvěry – ovládající a řídicí osoba, podstatný vliv
- 067 – Ostatní půjčky
- 069 – Jiný dlouhodobý finanční majetek

07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

- 071 – Oprávky ke zřizovacím výdajům
- 072 – Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
- 073 – Oprávky k softwaru
- 074 – Oprávky k ocenitelným právům
- 075 – Oprávky ke goodwillu
- 079 – Oprávky k jinému dlouhodobému nehmotnému majetku

08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

- 081 – Oprávky ke stavbám
- 082 – Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí
- 085 – Oprávky k pěstineckým celkům trvalých porostů
- 086 – Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám
- 089 – Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku

09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku

- 091 – Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 092 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
- 093 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku
- 094 – Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku
- 095 – Opravná položka k poskytnutým zálohám na dlouhodobý majetek
- 096 – Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku
- 097 – Ocenovací rozdíl k nabytému majetku
- 098 – Oprávky k oceňovacím rozdílům k nabytému majetku

Účtová třída 1 – ZÁSoby

11 – Materiál

- 111 – Pořízení materiálu
- 112 – Materiál na skladě
- 119 – Materiál na cestě

12 – Zásoby vlastní výroby

- 121 – Nedokončená výroba
- 122 – Polotovary vlastní výroby
- 123 – Výrobky
- 124 – Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny

13 – Zboží

- 131 – Pořízení zboží
- 132 – Zboží na skladě a v prodejnách
- 139 – Zboží na cestě

15 – Poskytnuté zálohy na zásoby

- 151 – Poskytnuté zálohy na materiál
- 152 – Poskytnuté zálohy na zvířata
- 153 – Poskytnuté zálohy na zboží

19 – Opravné položky k zásobám

- 191 – Opravná položka k materiálu
- 192 – Opravná položka k nedokončené výrobě
- 193 – Opravná položka k polotovarům vlastní výroby

- 194 – Opravná položka k výrobkům
- 195 – Opravná položka k mladým a ostatním zvířatům a jejich skupinám
- 196 – Opravná položka ke zboží
- 197 – Opravná položka k zálohám na materiál
- 198 – Opravná položka k zálohám na zboží
- 199 – Opravná položka k zálohám na zvířata

Účtová třída 2 – KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK A KRÁTKODOBÉ BANKOVNÍ ÚVĚRY

21 – Peníze

- 211 – Pokladna
- 213 – Ceniny

22 – Účty v bankách

- 221 – Bankovní účty

23 – Krátkodobé bankovní úvěry

- 231 – Krátkodobé bankovní úvěry
- 232 – Eskontní úvěry

24 – Krátkodobé finanční výpomoci

- 241 – Emitované krátkodobé dluhopisy
- 249 – Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

25 – Krátkodobé cenné papíry a podíly

a pořizovaný krátkodobý finanční majetek

- 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování
- 252 – Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly
- 253 – Dluhové cenné papíry k obchodování
- 255 – Vlastní dluhopisy
- 256 – Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti
- 257 – Ostatní cenné papíry
- 259 – Pořizování krátkodobého finančního majetku

26 – Převody mezi finančními účty

- 261 – Peníze na cestě

29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

- 291 – Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 – ZÚČTOVACÍ VZTAHY

31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)

- 311 – Odběratelé
- 313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry
- 314 – Poskytnuté zálohy – dlouhodobé a krátkodobé
- 315 – Ostatní pohledávky

32 – Závazky (krátkodobé)

- 321 – Dodavatelé
- 322 – Směnky k úhradě
- 324 – Přijaté provozní zálohy
- 325 – Ostatní závazky

33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

- 331 – Zaměstnanci
- 333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům
- 335 – Pohledávky za zaměstnanci
- 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

34 – Zúčtování daní a dotací

- 341 – Daň z příjmů
- 342 – Ostatní přímé daně
- 343 – Daň z přidané hodnoty
- 345 – Ostatní daně a poplatky
- 346 – Dotace ze státního rozpočtu
- 347 – Ostatní dotace
- 349 – Spojovací účet k DPH

35 – Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva

- 351 – Pohledávky – ovládající a řídicí osoba
- 352 – Pohledávky – podstatný vliv
- 353 – Pohledávky za upsaný základní kapitál
- 354 – Pohledávky za společníky při úhradě ztráty
- 355 – Ostatní pohledávky za společníky a členy družstva
- 358 – Pohledávky k účastníkům sdružení

36 – Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva

- 361 – Závazky – ovládající a řídicí osoba
- 362 – Závazky – podstatný vliv
- 364 – Závazky ke společníkům při rozdělování zisku
- 365 – Ostatní závazky ke společníkům a členům družstva
- 366 – Závazky ke společníkům a členům družstva ze závislé činnosti
- 367 – Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
- 368 – Závazky k účastníkům sdružení

37 – Jiné pohledávky a závazky

- 371 – Pohledávky z prodeje podniku
- 372 – Závazky z koupě podniku
- 373 – Pohledávky a závazky z pevných termínových operací
- 374 – Pohledávky z pronájmu
- 375 – Pohledávky z emitovaných dluhopisů
- 376 – Nakoupené opce
- 377 – Prodané opce
- 378 – Jiné pohledávky
- 379 – Jiné závazky

Příloha F: Účtový rozvrh pro podnikatele

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele (pro potřeby výuky účetnictví)

38 – Přechnodné účty aktiv a pasiv

- 381 – Náklady příštích období
- 382 – Komplexní náklady příštích období
- 383 – Výdaje příštích období
- 384 – Výnosy příštích období
- 385 – Příjmy příštích období
- 388 – Dobadné účty aktivní
- 389 – Dobadné účty pasivní

39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

- 391 – Opravná položka k pohledávkám
- 395 – Vnitřní zúčtování
- 398 – Spojovací účet při sdružení

Účtová třída 4 – KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

41 – Základní kapitál a kapitálové fondy

- 411 – Základní kapitál
- 412 – Emisní ážio
- 413 – Ostatní kapitálové fondy
- 414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
- 418 – Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách
- 419 – Změny základního kapitálu

42 – Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření

- 421 – Zákonný rezervní fond
- 422 – Nedělitelný fond
- 423 – Statutární fondy
- 427 – Ostatní fondy
- 428 – Nerozdělený zisk minulých let
- 429 – Neuhrazená ztráta minulých let

43 – Výsledek hospodaření

- 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

45 – Rezervy

- 451 – Rezervy podle zvláštních právních předpisů
- 453 – Rezerva na daň z příjmů
- 459 – Ostatní rezervy

46 – Dlouhodobé bankovní úvěry

- 461 – Bankovní úvěry

47 – Dlouhodobé závazky

- 471 – Dlouhodobé závazky – ovládací a řídicí osoba
- 472 – Dlouhodobé závazky – podstatný vliv
- 473 – Emitované dluhopisy
- 474 – Závazky z pronájmu
- 475 – Dlouhodobé přijaté zálohy
- 478 – Dlouhodobé směrnky k úhradě
- 479 – Jiné dlouhodobé závazky

48 – Odložený daňový závazek a pohledávka

- 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka

49 – Individuální podnikatel

- 491 – Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 – NÁKLADY

50 – Spotřebované nákupy

- 501 – Spotřeba materiálu
- 502 – Spotřeba energie
- 503 – Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek
- 504 – Prodané zboží

51 – Služby

- 511 – Opravy a udržování
- 512 – Cestovné
- 513 – Náklady na reprezentaci
- 518 – Ostatní služby

52 – Osobní náklady

- 521 – Mzdové náklady
- 522 – Příjmy společníků a členů družstva ze závislé činnosti
- 523 – Odměny členům orgánů společnosti a družstva
- 524 – Zákonné sociální a zdravotní pojištění
- 525 – Ostatní sociální pojištění
- 526 – Sociální náklady individuálního podnikatele
- 527 – Zákonné sociální náklady
- 528 – Ostatní sociální náklady

53 – Daň a poplatky

- 531 – Daň silniční
- 532 – Daň z nemovitosti
- 538 – Ostatní daň a poplatky

54 – Jiné provozní náklady

- 541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého NHM a HM
- 542 – Prodaný materiál
- 543 – Dary
- 544 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 545 – Ostatní pokuty a penále
- 546 – Odpis pohledávky
- 548 – Ostatní provozní náklady
- 549 – Manka a škody z provozní činnosti

55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů

- 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 552 – Tvorba a zúčtování zákonných rezerv podle zvláštních právních předpisů
- 554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv

- 555 – Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období

- 557 – Zúčtování oprávek k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku

- 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti

- 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti

56 – Finanční náklady

- 561 – Prodané cenné papíry a podíly
- 562 – Úroky
- 563 – Kursové ztráty
- 564 – Náklady z přecenění cenných papírů
- 566 – Náklady z finančního majetku
- 567 – Náklady z derivátových operací
- 568 – Ostatní finanční náklady
- 569 – Manka a škody na finančním majetku

57 – Rezervy a opravné položky finančních nákladů

- 574 – Tvorba a zúčtování finančních rezerv
- 579 – Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti

58 – Mimořádné náklady

- 581 – Náklady na změnu metody
- 582 – Škody
- 584 – Tvorba a zúčtování mimořádných rezerv
- 588 – Ostatní mimořádné náklady
- 589 – Tvorba a zúčtování opravných položek v mimořádné činnosti

59 – Daň z příjmů a převodové účty a rezerva na daň z příjmů

- 591 – Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná
- 592 – Daň z příjmů z běžné činnosti – odložená
- 593 – Daň z příjmů z mimořádné činnosti – splatná
- 594 – Daň z příjmů z mimořádné činnosti – odložená
- 595 – Dodatečné odvody daně z příjmů
- 596 – Převed podílu na výsledku hospodaření společníkům
- 597 – Převed provozních nákladů
- 598 – Převed finančních nákladů
- 599 – Tvorba a zúčtování rezervy na daň z příjmů

Účtová třída 6 – VÝNOSY

60 – Tržby za vlastní výroby a zboží

- 601 – Tržby za vlastní výroby
- 602 – Tržby z prodeje služeb
- 604 – Tržby za zboží

61 – Změny stavu zásob vlastní činnosti

- 611 – Změna stavu nedokončené výroby

- 612 – Změna stavu polotovárů vlastní výroby

- 613 – Změna stavu výrobků

- 614 – Změna stavu zvířat

62 – Aktivace

- 621 – Aktivace materiálu a zboží
- 622 – Aktivace vnitropodnikových služeb
- 623 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
- 624 – Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

64 – Jiné provozní výnosy

- 641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 642 – Tržby z prodeje materiálu
- 644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 646 – Výnosy z odepsaných pohledávek
- 648 – Ostatní provozní výnosy

66 – Finanční výnosy

- 661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
- 662 – Úroky
- 663 – Kursové zisky
- 664 – Výnosy z přecenění cenných papírů
- 665 – Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
- 666 – Výnosy z krátkodobého finančního majetku
- 667 – Výnosy z derivátových operací
- 668 – Ostatní finanční výnosy

68 – Mimořádné výnosy

- 681 – Výnosy ze změny metody
- 688 – Ostatní mimořádné výnosy

69 – Převodové účty

- 697 – Převed provozních výnosů
- 698 – Převed finančních výnosů

Účtová třída 7 – ZÁVĚRKOVÉ A PODROZVAHOVÉ ÚČTY

70 – Účty rozvažné

- 701 – Počáteční účet rozvažný
- 702 – Konečný účet rozvažný

71 – Účet zisků a ztrát

- 710 – Účet zisků a ztrát

75 až 79 – Podrozvahové účty

Účtová třída 8 a 9 – VNITROPODNIKOVÉ ÚČETNICTVÍ

Abstrakt

KUBIŠOVÁ, Kateřina. *Komparace účetního výkaznictví dle českých právních předpisů a IAS/IFRS*. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 76 s., 2014

Klíčová slova: účetní závěrka, IAS/IFRS, české právní předpisy, rozvaha

Předložená diplomová práce se zabývá porovnáním vybraných rozvahových položek vykázaných podle českých právních předpisů a mezinárodních standardů účetního výkaznictví. Rozdíly identifikované v teoretické části jsou prezentovány v praktické části na rozvaze společnosti České dráhy, a. s. V úvodu praktické části je představen proces implementace IAS/IFRS do podniku. Poté jsou představeny vybrané části rozvahy vykázané na základě českých právních norem a provedena komparace a vysvětlení odchylek při vykázání těchto položek dle IAS/IFRS. Pro lepší znázornění rozdílů mezi vykázanými hodnotami jsou sestaveny a porovnány základní ukazatele finanční analýzy - běžná likvidita, rentabilita vlastního kapitálu, obrat aktiv a celková zadluženost. Na základě hlavní myšlenky IAS/IFRS - podávat věrný a pravdivý obraz účetnictví - lze říci, že výkazy i ukazatele sestavené dle IAS/IFRS podávají pravdivější informace o společnosti než výkazy sestavené na základě českých právních předpisů.

Abstract

KUBIŠOVÁ, Kateřina. *The Comparison of financial reporting in Czech legal regulations with IAS/IFRS*. Diploma thesis. Pilsen: : Faculty of economics, University of West Bohemia in Pilsen, 76 p., 2014

Key words: final accounts, IAS/IFRS, Czech legal regulations balance sheet

This given thesis engages in comparison of chosen items of a balance sheet prepared in accordance with the Czech legal regulations with financial statements prepared under the IAS/IFRS. In the first part there are identified some differences between the chosen items. These differences are practically showed on the items of balance sheet of the company České dráhy, a. s. The process of implementation of IAS/IFRS to the company is presented in the introduction of the second part. Then the comparison of chosen balance sheet's items is made and the differences are explained. The basic financial ratios are calculated for better presentation of different values - current liquidity, return on equity, total assets turnover ratio and debet ratio. On the basis of the main goal of IAS/IFRS - give the fair and true view in accounting - and the ascertained results it is possible to say that financial statements and financial ratios prepared in accordance with IAS/IFRS provide more real information about a company in comparison with statements and ratios under the Czech legal regulations.